

EL DOMUND SE CELEBRA SOTA EL LEMA «SIGUES VALENT, LA MISSIÓ T'ESPERA»

Abraçar la humanitat ferida

OMP

LUZ CASAL, pregonera del Domund 2017

P 3-5 i 19

«La bellesa que provoquen els petits gestos humanitaris regenera el món»

«Els missioners arriben a arriscar la pròpia vida per oferir una guspira d'esperança»

«Perquè triomfi el mal, l'únic que cal és que les persones bones no facin res»

Testimonis de la pau i el bé a Medellín

Els franciscans conventuals animen la parròquia colombiana Germà Francesc al barri del Pinal

Luis E. Larra Lomas

Fidels a les portes del temple durant una missa dominical amb part del barri del Pinal al fons.

Crida al voluntariat del Telèfon de l'Esperança

MARIA ROSA BUXARRAIS:
«Si poguéssim obrir la tercera cabina podríem atendre més trucades, però per a això necessitem més voluntaris»

P 24-25

P 12-13

Pensant-ho millor

Sobre la set espiritual

Jesús
Renau
Jesuïta

Dius: tinc set de Déu.

Ell et diu: tinc set de tu.

Sí, és cert, molts cops experimentem una set molt especial de Déu. Una set permanent o fugaç. Una set enyorada o enfosquida. Potser fem memòria d'un temps de goig interior que ja no hi és. Sabem que ens manca aquella suavitat que dona valor a totes les coses, la natura, les persones, la feina, els estudis, les relacions, i que respon a la puresa de cor que mou a la visió de Déu. *Benaurats els nets de cor perquè veuran Déu.*

Dius: tinc set de Déu, perquè sé que en Ell la vida es torna Vida, la llum en Llum i l'amor en Amor. Vull ser feliç i sé que sols Déu pot omplir el més profund de la meua persona, el meu cor. No és una set que em faci mal, més aviat m'estira per dintre vers un desig que tinc semblat, de plenitud i de repòs. Té raó sant Agustí quan diu que només en Ell descansarà el nostre cor, ja que per Ell va ser creat.

I encara penses: jo sé que és veritat el que Jesús va dir a la samaritana, que Ell té una aigua que el qui en beu experimenta la font interior definitiva, i ja mai més no té set. Com ella tu li dius: «Dona'm, si us plau, d'aquesta aigua i no hauré de venir a cercar la que fa retornar la set.»

Déu diu: tinc set de tu.

El primer que penses és que no és possible. Jo sí que el necessito a Ell, però, Ell a mi? Sembla absurd, et sona com a una frase bonica i fins poètica, però fora de raó. Siguem realistes: Ell no necessita ningú... és que és Déu!

El segon pensament és que tu et sents impresentable. Saps molt quines són les teves debilitats, contradiccions, egoïsmes, narcisisme i pecats. Siguem seriosos... com Ell pot tenir set de mi?

El tercer pensament és ja un dubte. Tens present Jesús. Déu amb nosaltres, no? I a què va venir? Certament no a fer-se veure com a potència dominant, a exhibir-se per tal que l'adoréssim... A què?, doncs a «cercar el qui estava perdut». El quart pensament va acompanyat d'una fonda esgarripança del cor. No és pensament i prou, és pensament commogut. I si és cert que Déu tingues set de mi? No tant jo d'Ell, com Ell de mi? Buf...! Jesús és aquesta baixada de Déu fins al fons... buf... Jesús és Déu que va a cercar-me... Déu amb set de mi.

Finalment ja no hi ha espai pel pensament. Un amor nou, agraït i definitiu: «Preneu, Senyor, i rebeu tota la meua llibertat, la memòria, l'enteniment i voluntat, tot el que soc i posseeixo»...

L'EFEMÈRIDE DE LA SETMANA

24 d'octubre de 1971: El mestre Pau Casals estrena a l'ONU l'Himne de la Pau i s'adreça a l'auditori amb la frase: «Jo soc català.»

Zoom

Eduard Brufau

Els incendis que afecten el nord de Portugal i Galícia havien provocat en el moment de tancar aquesta edició una trentena de morts, la majoria al país lusità. Es té constància que molts dels centenars de focs d'aquests dies han estat provocats intencionadament, cosa que obliga a una reflexió social i política profunda en una zona que cada any pateix incendis devastadors.

La setmana en tuits

Neus Calleja @neuscalleja

Directora del Telèfon de l'Esperança de Barcelona

Gran pena i impotència. I que afirmen que són intencionats fa que m'esgarrixi encara més. Quin tipus de persones poden fer això? #ForzaGaliza

Xiskya Valladares @xiskya

Filòloga i periodista

Terrible i trist els incendis a Galícia. Tot el meu suport per als que estan treballant per apagar-los. Déu vulgui que ploqui!

Miriam Diez @miriamdiez

Directora de l'Observatori Blanquerna de Comunicació, Religió i Cultura

Amb en @MohamedElAmrani vam decidir que un jove musulmà no ha de parlar sempre d'islam. Demà parla de joves i lideratge a @BlanquernaFCRI

Carlos Vázquez @cvazquezpastor

Assessor fiscal

Horari del meu fill en un col·legi públic de Catalunya. Dimiteix ministre @AlfonsoDastisQ per mentider? Calúnnia i denúncia falsa són delictes

Miguel A. Rodríguez @Marodriguez1971

Periodista i treballador humanitari

230 morts en un atemptat. Però lluny, i negres. Somàlia

Enrique Casanueva @CasanuevaE

#iMisión

Enhorabona a tots els escolapis per aquest gran espanyol canonitzat avui #SantFaus-tíMiguezSchP

Escollat a Ràdio Estel

Ignasi Miranda

Coordinador d'Informatius

Fraternitat

El programa *En clau de fraternitat* obria temporada el 13 d'octubre per emetre's els divendres de les 23 a les 23.30. Presentat per Amparo Gómez i Lluís Antolana, s'estrenava amb un comentari d'Antoni Pedragosa en què analitzava els atemptats terroristes d'aquest estiu a Catalunya i la jornada de l'1 d'octubre amb les accions policials violentes. «Ningú no ha de posar límits al diàleg i, en política, sovint es parla molt i es dialoga poc», deia. El diàleg en general va ser molt present en la primera edició d'aquest espai, produït pel Moviment dels Focolars a Catalunya, que presentava una campanya anomenada «Soc diàleg».

Els dos presentadors van explicar que, en la nova temporada, es vetllarà per un augment de la participació dels oients, amb suggeriments a través de l'adreça enclaufraternitat@radioestel.cat o del contestador 934 092 777. *En clau de fraternitat* analitza temes d'actualitat, vida quotidiana, cultura, política, solidaritat, joventut i altres àmbits, sempre des de la perspectiva del carisma de la unitat, partint dels valors de l'Evangeli i alhora bastint ponts amb persones de totes les creences.

Editorial

Valentia missionera

La celebració del Domund ens ajuda a alçar la mirada de l'entorn immediat i a tenir-ne una altra de més universal que mogui els cors de tots a compartir la fe i la caritat amb les esglésies més pobres del món. En el Primer Pla d'aquest número de *Catalunya Cristiana*, la nostra redactora Rosa Maria Jané, explica que els territoris de missió són els llocs on l'Evangeli ha arribat més recentment i on l'Església encara s'està consolidant. Recorda que més d'un terç de l'Església universal (el 37%) està constituït per aquests territoris que depenen de la Congregació per a l'Evangelització dels pobles. Les necessitats són ingents: gairebé la meitat de la humanitat (el 46,92%) i el 21,56% dels catòlics viuen en aquests territoris.

Davant d'una sega tan abundosa, què podem fer? En primer lloc, pregar, ho podem fer en concret pels gairebé 13.000 missioners espa-

nyols escampats arreu del món. Santa Teresa de Lisieux, tenia sempre en l'oració els missioners i tot i que no es va moure mai del seu convent, el 1927 fou proclamada patrona de les missions. En les nostres pregàries personals i comunitàries haurien d'ocupar un lloc destacat els missioners i missioneres. Els Grups d'Oració i d'Amistat en senten com a membre algun en concret i sempre pregunten per les seves intencions.

En segon lloc, fer-los arribar la nostra aportació econòmica. En el decurs de l'any hi ha diverses campanyes missioneres, a més del Domund, la Infància Missionera, la destinada a les Vocacions Natives, les que es fan en record i atenció de missioners diocesans... *Catalunya Cristiana* es va proposar des dels orígens d'arribar als missioners catalans escampats pel món. I hem rebut testimonis entranyables de la bona recepció d'aquesta iniciativa. Fa ben poc vam acomiadar

la germana Roser Morera, durant 47 anys missionera al Congo, que rebia amb alegria el nostre setmanari i que, ja molt malalta, va pregar que després de la seva mort el continuéssim enviant a les seves germanes. En una emotiva carta de comiat expressava: «Des de la meua limitació i malaltia animo tot l'equip a continuar aquesta tasca magnífica d'evangelització de la nostra terra.»

Naturalment una manera excel·lent de col·laborar en les missions és dedicar mesos, anys o la vida sencera, a esdevenir missioner com a laic, com a religiós, com a prevere. Fa ben poc ha retornat a la seva diòcesi de Girona, el missioner olotí Joan Soler, durant nou anys actiu al Togo i bon col·laborador del nostre setmanari amb unes cròniques amarades de frescor evangèlica i de realisme punyent. A ell el nostre agraïment. Encoratjat pel lema del Domund d'aquest any: «Sigues valent... la missió t'espera», hi hauria algun lector o lectora capaç de prendre-li a ell, o a d'altres, el relleu?

La redacció us proposa

La pena de mort, inadmissible

El Papa vol que aquest tema tingui en el Catecisme un espai més «coherent» P 7

Lloança en català

Worship.cat en concert el 21 d'octubre al Teatre Sarrià de Barcelona P 16-17

Descobrint la Cartoixa

El Museu de Badalona dedica una exposició, un llibre i terrades al cenobi de Tiana P 8-9

In memoriam

Recordem Mons. Josep Casanova, sacerdot de ritu bizantí obert i afable P 27

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada

Bisbe auxiliar de Barcelona, administrador apostòlic de Mallorca i bisbe electe de Mallorca

Entre nosaltres, qui és missioner?

Avui, pensant en Catalunya, on hi ha més necessitat que l'Evangeli sigui anunciat? Quines zones de la nostra terra pateixen més la indiferència religiosa? Quins ambients i persones agrairien que algú els dediqués temps i els ajudés a conèixer l'Evangeli? Quins cristians adults estan disposats a fer camí amb tants joves que esperen que algú els aculli, els compregui i els acompanyi? Quins pares i mares cristians fan camí amb els seus fills guiant-los amb els seus consells i bon exemple? Quins infants i adolescents romanen desemparats de tota ajuda que els encamini a conèixer Jesús i l'Església? Qui és missioner i missionera entre nosaltres?

La diada del Domund és memòria de quan comença la «propaganda» de la fe, de quan la «publicitat» de la fe ha fet possible que l'Evangeli fos estès i Jesucrist fos conegut. Una diada en la qual ens fixem en els missioners i missioneres que han marxat lluny, allà on hi ha més necessitat d'anunci, de promoció humana i d'ajuda solidària. Una diada que també ens fa contemplar la nostra societat, per descobrir llocs i situacions humanes que demanen presència missionera i urgents accions evangelitzadores. Donem gràcies a Déu pel testimoni valent dels qui han marxat a països on les dificultats són grans i els riscos constants, com també el dels qui entre nosaltres s'ho estan jugant tot en ambients no fàcils. La seva decisió ens ha d'interpel·lar i ens ha d'esperonar a fer com ells.

A ells i a tots els qui entre nosaltres viuen l'afany missioner els dic el mateix que els missioners Pau, Silvà i Timoteu diuen als cristians de Tessalònica: «Sempre donem gràcies per tots vosaltres i us recordem en les nostres pregàries. No deixem mai de recordar davant Déu, Pare nostre, com la vostra fe treballa per propagar-se, la vostra caritat no es cansa de fer el bé, i la vostra esperança en Jesucrist, el nostre Senyor, aguanta les adversitats. Sabem cert que Ell us ha elegit.» Què he de fer per ser com ells?

Missioners, herois anònims que ab

La cantant Luz Casal ha pronunciat el pregó del Domund d'enguany

Rosa María Jané Chueca

Fotos: OMP

Si l'any passat va ser Pilar Rahola l'en-carregada de pronunciar el pregó del Domund, enguany el relleu l'ha pres una altra dona, la cantant Luz Casal. La pregonera gallega es defineix ella mateixa com «una catòlica poc practicant, però amb unes arrels tan profundes, i una memòria tan lligada a la història i a les celebracions de l'Església catòlica, que moltes vegades tinc la sensació de ser una bona cristiana».

A la catedral de Santiago de Compostel·la, en un acte presidit per l'arquebisbe de la diòcesi, Julián Barrio, Luz Casal pronunciava el pregó en forma de cançó, la tornada de la qual deia: «La bellesa que provoquen els petits gestos humanitaris regenera el món, i l'amor el salva.»

A la primera estrofa la cantant reconeixia que hem après a viure amb la injustícia i la desigualtat i que, moltes vegades, la resposta que donem és «la indiferència i el despotisme». Amb tot, «no conformes, anem afegint fardells de temor, egos i pors, fent cada dia la crosta més dura, immunitzant els sentits davant del carreró sense sortida de la pobresa que ens humilia».

La realitat s'entossudeix a demostrar que «cada vegada és més difícil deixar de ser pobre, i la situació s'enquista per les mancances del sistema de protecció i de les ajudes, per la precarietat laboral i el repartiment desigual de la riquesa», denunciava l'artista. Per a Luz Casal, la vida és una lluita entre dues forces: «Aquells que són capaços de comportar-se ordinàriament de manera inhumana», i «els "soldats" o missioners, que (...) sembren nous camins amb llavors que brotaran en els cors dels desfavorits, fins a arribar a la victòria».

La cantant recordava el seu primer contacte amb el Domund a través de les Germanes Dorotees del seu col·legi, les quals reiteraven paraules com ara «misericòrdia i caritat. (...) Aquesta lliçó va posar les bases, i va fomentar en aquell grup de nenes, la nostra futura predisposició a donar un cop de mà al necessitat». Per això lamentava que «avui dia ens costa pronunciar paraules com ara "caritat", i aquesta és una virtut superior de la moral cristiana que ha perdut significat».

13.000 missioners

La segona estrofa del pregó entrava de ple en el reconeixement del treball dels gairebé 13.000 missioners i missioneres espanyols escampats pels cinc continents: «Mostren diàriament com la compassió activa és a les entranyes de la seva missió i va més enllà de la solidaritat. Sense pàtries ni banderes, abandonen el projecte de vida pròpia, orientada cap al seu propi interès, per una comunió fraterna.»

Luz Casal no escatimava elogis cap als missioners, «herois anònims, que en els seus viatges a l'infern acaben assolint el cel quan ajunten amb tendresa les seves mans amb les d'un altre». La cantant admirava el fet que surten «de la como-

Luz Casal llegint el pregó del Domund.

LUZ CASAL

«Sense pàtries ni banderes, abandonen el projecte de vida pròpia, orientada cap al seu propi interès, per una comunió fraterna»

«Surten de la comoditat del nostre món quotidià per escoltar el batec del dolor dels perseguits, dels captaires i marginats»

ditat del nostre món quotidià per escoltar el batec del dolor dels perseguits, dels captaires i marginats, i arriben fins i tot a arriscar la pròpia vida per oferir-los una espurna d'esperança i aportar dignitat allà on no hi ha res, perquè tot ha estat degradat, o directament anorreat».

La humanitat confia en la ciència, en la raó, en la cultura i en el poder, «però això no ens hauria d'impedir creure en la misericòrdia que arriba a través de la fe», considerava Casal. I reflexionava que

Hi ha prop de 13.000 missioners i missioneres espanyols.

En primer pla racen la humanitat ferida

«amb la distància que imposen els segles, hem anat girant l'esquena al treball espiritual».

L'artista es mostrava convençuda que «perquè triomfi el mal, l'únic que cal és que les persones bones no facin res per evitar-ho, i a la vida només hi ha dues opcions davant dels problemes: esperar que altres els resolguin o posar-hi de la teva part per resoldre'ls; aquesta segona opció és la que heu triat els missioners, religiosos i seglars».

La part final del pregó va versar sobre la bondat, que «fa que els posseïdors d'aquesta gràcia percebin les coses d'una altra manera. Mentre molts fan soroll, uns pocs, amb les seves accions silencioses i generoses, donen ànims als qui sembla que hagin comès el pecat d'existir (...). Ser bo és el més subtil dels egoïsmes, perquè ser-ho et recompensa amb el plaer de la felicitat i t'allevia l'ansietat com a individu gràcies a la bona consciència que reps quan fas una bona acció. Per això crec que la col·laboració solidària hauria d'estar sempre de moda».

Luz Casal no va voler acabar la intervenció sense agrair a «tots els missioners presents per ensenyar-nos amb les seves obres que el més insignificant acte d'amor pot abraçar la humanitat ferida».

«Sigues valent... la missió t'espera»

Delegats de Missions de Catalunya

El pròxim diumenge 22 d'octubre l'Església celebra la Diada Mundial de la Propagació de la Fe (Domund) i el papa Francesc ens fa arribar la seva crida: «Sigues valent... la missió t'espera.»

Ser valent és no deixar que la por ens paralizzi. Ni la por del mal que pot fer-se present en el camí, ni la por d'arribar-nos per fer el bé, ni la por d'un lliurament o compromís seriós per ser fidels a la nostra fe i a la vivència de l'Evangeli.

La crida «Sigues valent...» ens empeny. Les paraules de Jesús adreçades als seus deixebles i, per tant, també a nosaltres, «No tingueu por, jo he vençut el món» (Jn 16,33), ens tranquil·litzen i ens donen la força necessària per sortir cap a «La missió que ens espera».

Quina missió? La nostra, la de cadascun de nosaltres. Des que Jesús va dir «Aneu per tot el món», tots som cridats a fer que el Regne de Déu es faci present cada dia més en el nostre entorn i arreu. El Senyor vol que visquem amb coherència, actuant d'acord amb el que creiem i som. Ell espera de nosaltres no tant el resultat de grans accions com el treball del dia a dia, fet amb amor i el màxim esforç. A més d'aquesta missió personal, al llarg de tot l'any, tenim la diada del Domund, ocasió per recordar, amb afecte i agraïment, aquells germans nostres, homes i dones valents, que van sentir un dia en el seu cor la crida de Jesús. Ells van deixar-ho tot per marxar a la terra de missió, que els estava esperant.

Els nostres missioners i missioneres donen la seva vida, tot el que tenen i tot el que són, per portar la Bona Nova de Jesús i, per tant, una nova esperança a tots aquells que viuen la pobresa material o espiritual.

Déu està sempre «despert» i vol venir a través nostre cada dia a tot arreu. Déu està esperant-nos en cada persona i en cada esdeveniment. Crist ens ofereix a tots, en aquesta celebració del Domund, una nova oportunitat de «Ser valents» i respondre a l'«Espera de la missió», amb la nostra pregària i amb l'aportació econòmica —generosa— que fem.

Que mai la por del compromís no ens tapi els ulls i no ens deixi veure el bé que podem fer; que no ens tapi les orelles perquè puguem escoltar el clam dels pobres; que no ens lligui els peus per poder estar al lloc on fem falta i que els puguem allargar les mans. No defraudem el Senyor i responguem com cal a la crida: «Sigues valent, la missió t'espera.»

Això és estimar de debò, des del fons del cor, i això és fer present Jesús al món.

A l'Àfrica hi ha 509 territoris de missió.

El Domund, al descobert

El pregó de Luz Casal s'emmarcava en «El Domund, al descobert», una iniciativa organitzada per Obres Missionals Pontificies Espanya per donar a conèixer la missió universal de l'Església a la societat civil. Amb el pregó, s'anticipava la setmana gran del Domund: la Jornada Mundial de les Missions.

L'objectiu del Domund és fer visible la dimensió universal de la missió de l'Església i commoure el cor de tothom per compartir la fe i la caritat amb les Esglésies més pobres. Amb el Domund es tanca l'octubre, mes ple d'activitats missioneres

a totes les diòcesis. El papa Francesc ha volgut destacar la importància de l'octubre per a la missió convocant un «Mes extraordinari» per a l'octubre del 2019.

El 2016, i gràcies a la generositat dels fidels d'arreu del món, el Fons Universal de Solidaritat de l'Obra Pontificia de la Propagació de la Fe va distribuir 87.040.388,09 euros; d'aquests, 12.256.618,25 van ser aportats per Espanya. D'aquesta manera, es van poder atendre arreu del món més de 4.000 projectes missioners.

Els territoris de missió són els llocs on l'Evangeli

ha arribat més recentment i on l'Església encara s'està consolidant. El 37% de l'Església universal està constituïda per aquests territoris, que depenen de la Congregació per a l'Evangelitització dels Pobles. Les necessitats són ingents, perquè el 46,92% de la humanitat i el 21,56% dels catòlics viuen en aquests territoris.

Actualment, hi ha 8.748 missioners en actiu i 2.273 que han tornat a Espanya tot esperant noves destinacions o col·laborant en l'animació missionera. Amb tot, es calcula que el nombre real de missioners espanyols s'acosta als 13.000.

Pelegrinatges 17

SUD-ÀFRICA

Del 10 al 21 de novembre

El gresol multiracial més austral

PELEGRINATGE A TERRA SANTA

Del 27 novembre
al 4 de desembre

NOVA YORK

Del 29 de novembre al 3 de desembre

Lums de Nadal

Roma Pessebres

De l'11 al 15 de desembre

Viatgem a **GRECCIO**, santuari franciscà on va néixer la tradició dels pessebres. Descobrirem la **VALL SANTA**, visitarem els pessebres més espectaculars de Roma i assistirem a l'Audiència Papal.

La nostra proposta de viatges del CLUB 2018 és aquesta

GENER 14-21 RUTA NABATEA PEL SUD D'ISRAEL

FEBRER MARROC Ruta Reial

MARÇ ROMA Amb audiència Papal
PELEGRINATGE A ÀVILA Jubileu Teresià

ABRIL ALBÀNIA I MACEDÒNIA El secret d'Europa
PELEGRINATGE a LOURDES

MAIG PELEGRINATGE a FÀTIMA
MADAGASCAR A la recerca del continent perdut

JUNY SUÏSSA Alpina
JAPÓ Imperi de l'Orient

JULIOL ISLÀNDIA Ruta del foc i del gel
BRETANYA I NORMANDIA Fe i patrimoni

AGOST ÍNDIA Colors del Rajasthan
TERRA SANTA

SETEMBRE PELEGRINATGE A LA PULLA Pare Pio
L'UZBEKISTAN El llegat de Marco Polo

OCTUBRE SUD-ÀFRICA La nació dels mil colors
CALCUTA I BUTHAN Del somriure de santa Teresa
al País de la Felicitat

NOVEMBRE L'IRAN La Pèrsia Bíblica
LLUMS DE NADAL A NOVA YORK

DESEMBRE Pessebres dels ALPS ITALIANS

El Papa inclou dins el Catecisme que la pena de mort sempre és inadmissible

Recorda que atempta contra la dignitat de la persona

Agència Ecclesia
Ciutat del Vaticà

El Papa va defensar la «condemna enèrgica» de la pena de mort durant una trobada amb membres del Consell Pontifici per a la Promoció de la Nova Evangelització. L'audiència de Francesc amb aquest organisme va tenir com a base els 25 anys de la constitució apostòlica *Fidei depositum*, document que va obrir l'espai a la promulgació del Catecisme de l'Església catòlica.

Joan Pau II va incloure en el Catecisme una menció als «rars casos» en què la pena de mort és legítima. Francesc ha fet un pas més i ha dit que la pena de mort sempre és inadmissible: «Per molt greu que sigui el delicte comès, la pena de mort és inadmissible perquè atempta contra la inviolabilitat i la dignitat de la persona.»

El Pontífex va destacar que la pena de mort és «una mesura inhumana que, independentment de la manera com s'empri, humilia la dignitat personal». Segons el Papa, en la doctrina catòlica hi ha d'haver «un espai més adequat i coherent» per abordar aquesta problemàtica que «no pot quedar reduïda al mer record històric de la doctrina». En aquest sentit, va assenyalar, que cal «subratllar el progrés de la doctrina operat pels darrers Pontífexs i la renovada consciència del poble cristià, que rebutja una postura concordant davant d'una pena que soscava en gran mesura la dignitat humana».

Per a Francesc, «és en si mateixa contrària a l'Evangeli perquè amb ella es decideix voluntàriament una vida humana que és sempre sagrada als ulls del Creador i de la qual només Déu, en una darrera anàlisi, és jutge veritable i garant». Per això, va manifestar que

PAPA FRANCESC
«Una vida humana sempre és sagrada als ulls del Creador, de la qual només Déu és jutge veritable i garant»

«a ningú no li pot ser llevada la vida ni tampoc la mateixa possibilitat d'un rescat moral i existencial». El Pontífex va aprofitar per reconèixer que «en l'Estat pontifici», en alguna ocasió, «s'ha recorregut a aquest remei extrem i inhumà, i s'ha descuidat que ha de prevaldre la misericòrdia sobre la justícia». Això és degut al fet que «la preocupació per conservar íntegres els poders i les riqueses materials havien dut a sobreestimar el valor de la llei, impedit així anar en profunditat a la

comprensió de l'Evangeli».

«La defensa de la dignitat de la vida humana des del primer instant de la concepció fins a la mort natural», va afegir Francesc, «sempre ha trobat en l'ensenyament de l'Església la seva veu coherent i autoritzada».

El Bisbe de Roma va reconèixer la importància del Catecisme, com a expressió d'una Església que arriba a les persones «amb un llenguatge renovat» i que mostra «la bellesa de la fe en Jesucrist». En el camí del

Concili Vaticà II, «no per condemnar», sinó per «il·luminar noves situacions i problemes». Una cosa que l'Església necessita continuar treballant, sense quedar atrapada en el passat: «No n'hi ha prou de trobar un nou llenguatge per expressar la fe de sempre; cal i és urgent també que, davant dels nous reptes i perspectives que s'obren a la humanitat, l'Església pot expressar les novetats de l'Evangeli de Crist que, tot i contingudes en la Paraula de Déu, encara no han vist la llum.»

Sínodo especial per a l'Amazònia

AsiaNews / Ciutat del Vaticà

El 2019 hi haurà un Sínodo especial per a la regió de l'Amazònia. Ho va anunciar el Papa en el rès de l'Àngelus el diumenge 15 d'octubre després de la canonització de 35 nous sants (entre ells l'espanyol Faustí Míguez, escolapi i fundador de l'Institut Calassanç Filles de la Divina Pastora). «Acollint el desig d'algunes conferències episcopals d'Amèrica Llatina i la veu de diversos pastors i fidels d'altres indrets del món», va anunciar, «he decidit convocar una Assemblea Especial del Sínodo de Bisbes per a la regió Pan-amazònica, que tindrà lloc a Roma, l'octubre del 2019». Segons va explicar Francesc, l'objectiu és «identificar nous camins per a l'evangelització d'aquella porció del poble de Déu, especialment dels indígenes, sovint oblidats i sense la perspectiva d'un esdevenidor serè, també a causa dels boscos de l'Amazònia, pulmó de cabdal importància per al nostre planeta».

Església en sortida

Déu és amor; també és diàleg

Escriure sobre els dies convulsos a Catalunya fa por i la por paralitza. No parlar-ne és mirar cap a un altre cantó (niciesia) i parlar-ne sense perspectiva, precipitadament i en calent és un atreviment suïcida. A més a més, escriure en una publicació com aquesta, amb la remor inquietant de la sospita de vincular la religió amb la política, de manipular Déu i els textos sagrats al servei i a favor d'un color polític o d'una ideologia, es fa encara més agosarat.

No he escrit res sobre el tema, m'he mantingut en el silenci de la perplexitat. Enfilo aquest pensament que comparteixo en veu alta, amb la boca petita, aturant les emocions que, com deia Hume, són en el fonament de qualsevol acció i decisió i també l'arrel última de les conviccions. Perquè és ara quan crec que s'ha de parlar i ser valent; ara

que de diàleg n'hi ha poc per part de tots plegats.

Jo no sé com devien portar el tema els dotze apòstols, quan en el mateix grup hi havia des d'un zelota fins a un recaptador d'impostos amic del poder romà. Perquè és clar que Jesús se'ls estimava a tots tal com eren. I m'imagino que devien xerrar sovint i m'imagino que en lloc de seguir les tesis d'Habermas sobre el diàleg, els dotze devien seguir les tesis de l'Amor que proposava el seu mestre.

Dialogar és estimar i estimar comporta acollir, buscar l'entesa, renunciar, perdonar... Que no té res a veure amb la violència, l'odi, la ràbia, l'orgull o la rancúnia. Cap veu és de Crist si no parla aquests dies des de l'Amor. I per molt *hippie* i florida que sembli aquesta idea, avui no hi ha lloc per a l'escepticisme: Déu és Amor.

Jordi
Sánchez
Torrents

Barcelona

La cartoixa de Montalegre: tan a prop,

El Museu de Badalona dedica una exposició, un llibre i un cicle de xerrades al cenobi de Tiana

Joan Andreu Parra
Tiana

Solitaris i, ahora, solidaris. Aquest va ser el missatge nuclear que l'actual prior de la cartoixa de Santa Maria de Montalegre (Tiana, Maresme), el pare Josep Maria Canals, va traslladar als lectors de *Catalunya Cristiana* en l'entrevista que li va dedicar el nostre setmanari [N. 1976]. En aquesta ocasió, la cartoixa adquireix la dimensió de connexió amb el món i és notícia per l'exposició que, conjuntament amb un llibre i un cicle de xerrades, li dedica el Museu de Badalona i que es podrà visitar fins al 14 de gener del 2018. La iniciativa ha comptat amb la col·laboració de l'Ajuntament de Tiana i dels Amics de la Cartoixa de Montalegre.

En la mostra hi ha una selecció de fotografies de l'únic monestir cartoixà habitat a Catalunya. Una part correspon al treball *Silenci i solitud*, d'Oriol Casanovas, reconegut amb un premi als Humanity Foto Awards, un certamen convocat per la UNESCO i l'Associació Antropològica de la Xina. Una altra part són d'Antonio Guillén, col·laborador habitual del Museu i autor també, entre d'altres, de les imatges fotogràfiques del llibre que aquesta institució va dedicar fa un any al monestir de Sant Jeroni de la Murtra. Finalment, la mostra també inclou fotografies antigues de la cartoixa i un nombre reduït de peces del cenobi, conservades al Museu.

«He intentat comprendre aquest univers de la cartoixa. Vist des de fora és un fet molt radical, fins i tot alguns el defineixen com una covardia. Jo veig el contrari: és el fet de donar una vida pel bé i l'altruisme, ho trobo admirable i d'una valentia total», explica Oriol Casanovas.

Aquest fotògraf tianenc admet que quan es va dirigir per primer cop a la cartoixa, «l'entrada va ser absolutament sorprenent. Em va obrir la porta un senyor molt gran, corbat pel pas dels anys que em va dir: "Aquest és un lloc de solitud i de silenci, respecta'l sisplau"». Salvada la primera impressió dels espais, la fredor i la simplicitat, Casanovas reconeix que «quan t'acostes a l'aspecte humà, i coneixes algun dels personatges que l'habiten, se't va despertar una admiració total».

Treballs cuinats a foc lent

El treball de Casanovas ha tingut una maduració lenta per poder copsar l'espiritualitat cartoixana i trenar confiança i complicitat amb els responsables de Montalegre a base de «moltes passejades i moltes converses». «Soc un gran enamorat de l'actual prior, el pare Canals, que en aquell moment [any 2013] n'era el vicari; per tot el que deia i el que no, la seva actitud davant d'una visita i el

Vista aèria de la Cartoixa de Montalegre. És de l'any 2017 i s'aprecia tot el conjunt arquitectònic i també l'antic Seminari menor de la Conreria. / Antonio Guillén / Museu de Badalona

fet d'anar-nos coneixent a poc a poc», assegura Casanovas.

En aquest esforç d'«intentar reflectir l'estat d'ànim d'un monestir a través de les fotografies: l'alegria, la tristesa, el temps que passa», Casanovas va assistir a un moment molt especial: l'enterrament d'un cartoixà. «Va ser una experiència colpidora, perquè el monjo s'enterra de cos present, no hi ha caixa, el posen sobre un tauló, el tapen amb el mateix hàbit que porten i se'n va al forat directament. Vaig veure moments molt tristos, molta germanor, però tot dins d'aquella pausa i calma —envellida— de les cartoixes. La sensació va ser la del

ORIO CASANOVAS

«L'univers de la Cartoixa vist des de fora és un fet molt radical»

«He intentat reflectir l'estat d'ànim d'un monestir a través de les fotografies»

privilegi de l'experiència viscuda», relata el fotògraf.

Casanovas, que ha viscut a l'Índia i Corea, ja havia fet fotos d'un monestir zen a Corea: «Allà també he trobat aquest tipus de perfil del pare Canals. Un retorn a una innocència real, a un entendre la vida des d'un prisma molt més simple i molt més innocent, però des de la puresa.» És, per tant, aquest patró repetit «de tornar a allò bàsic, de la simplicitat, de la innocència i la humanitat sincera el que m'atrau de la vida monàstica».

Pel que fa al treball d'Antonio Guillén, no s'ha dilatat tant en el temps, però és també el resultat de llargues hores a la cartoixa i el seu entorn que l'han fet convertir-se en un gran coneixedor de la vida recollida i silenciosa dels cartoixans. De la mà d'experts, i sobretot de Pere de Manuel (Amics de la Cartoixa de Montalegre), ha pogut recórrer fins a l'últim racó del monestir —com és el cas del celler, on rarament entren persones externes.

Guillén s'ha centrat sobretot en l'espai, la geometria de l'arquitectura i la llum que, en l'entorn cartoixà, té un enorme simbolisme. Alhora, però, també ha volgut recollir escenes de la vida dels

Imatge de la comunitat corresponent al període 1953-1955. / Josep Cortinas / Museu de Badalona

tan lluny

L'autor del llibre sobre la cartoixa, Jaume Oliveras, acompanyat de l'anterior prior, el pare José Manuel Rodríguez, en un dels claustres.

germans, ja sigui en oració, meditació o contemplació —la seva dedicació més important— o en alguns moments destinats a les tasques domèstiques de cada dia.

Llibre sobre la cartoixa

Montalegre. Sis segles de silenci cartoixà és el títol tant de l'exposició com del llibre que es presentà el 19 d'octubre passat al Museu de Badalona amb textos de Jaume Oliveras i fotografies de Casanovas i Guillén. L'escriptor [vegeu requadre] és un gran coneixedor del carisma cartoixà i acostia al lector la història i la vida del monestir tianenc que l'any 2015 va complir 600 anys de la seva fundació. En la publicació es desvetllen alguns fets inèdits i es revela la rara interrupció i alteració de la vida cartoixana per l'efecte d'alguns esdeveniments històrics.

En el marc de l'exposició s'han inclòs diverses conferències: *La cartoixa a l'edat mitjana i moderna*, a càrrec de l'historiador Carles Díaz (26 d'octubre); *La cartoixa a l'època contemporània*, a càrrec de l'historiador Joan Villarroya (9 de novembre); *La cartoixa a la literatura*, a càrrec de l'escriptor Màrius Serra (23 de novembre); *Aspectes artístics de la cartoixa*, a càrrec de la professora Francesca Español (30 de novembre); i *L'alimentació dels cartoixans*, a càrrec de l'historiador Jordi Bages-Querol (14 de desembre).

Amb la cartoixa al cor

Jaume Oliveras i Costa
Escriptor

Talment, ha estat un plaer escriure la petita/gran crònica de sis segles de vida cartoixana a la vall de Montalegre, un racó de solitud en la confluència de Tiana i Badalona. Una llarga història de persistència dels monjos d'hàbit blanc en un entorn tranquil i solitari, malgrat la proximitat de la gran urbs barcelonina. I un lloc on l'orde cartoixà s'ha mantingut durant sis-cents anys, fidel al carisma d'una comunitat que «mai no s'ha hagut de reformar, perquè mai no ha estat deformada».

M'he sentit molt bé treballant en el llibre que ara es publica, ja que sento especial estimació per la filosofia cartoixana i tinc bons amics entre els pares i germans que viuen lliurats al carisma cartoixà, entre monàstic i eremític, que crea una forma peculiar i única d'expressar la pròpia fe. Més encara, em trobo

especialment bé quan tinc ocasió de passejar pel claustre del cenobi o meditar assegut al darrer racó de l'església prioral. És la solitud que eixampla el cor.

Ara, hem acabat un llibre que no vol ser altra cosa que un compendi de records, personals o col·lectius. La història de la comunitat de Montalegre donaria per a molt més, però ara en tenim un bon tast. Amb un molt apreciable treball dels fo-

tògrafs Oriol Casanovas i Antonio Guillén, que donen contingut al llibre i omplen una exposició que durant dos mesos es podrà veure al Museu de Badalona. Cinc conferències, al mateix Museu, completaran el cicle cartoixà.

Per la meua part, he de dir que he participat en aquest cicle portant la cartoixa de Montalegre al cor. Em confesso agermanat amb l'orde i especialment amb el prior Josep Maria Canals, amb qui mantinc una llarga i històrica amistat. Felicito l'activa participació dels Amics de la Cartoixa de Montalegre, que tant ens ha ajudat a tirar endavant aquesta empresa. Reconec l'incansable treball de la gent del Museu, sense la qual tot això no hauria estat possible.

Desitjo que aquests dos mesos d'activitat cartoixana a Badalona serveixin per fer conèixer aquest silenciós i auster orde religiós i la seva filosofia de vida i que això ens ajudi, fins a nivell cultural, per entendre i gaudir de la pluralitat d'aquest país que estem construint.

El carisma cartoixà, entre monàstic i eremític, crea una forma peculiar i única d'expressar la pròpia fe

Girona

«Escolta a tothom, prega per tothom, estima a tothom»

Mn. Miquel Calsina, nou prevere al servei de la diòcesi

Víctor Gay
Girona

En una catedral ben plena de fidels vinguts especialment de les parròquies del Baix Empordà, també amb una nodrida presència de companys i companyes de la Universitat Ramon Llull, de la Fundació Joan Maragall i dels seus familiars, Mn. Miquel Calsina i Buscà, de la parròquia de Sant Genís de Torroella de Montgrí, va ser ordenat aquest diumenge 28è de durant l'any nou prevere al servei de l'Església que és a Girona.

El bisbe Francesc li va imposar les mans i li lliurava calze i patena, com a signes visibles del nou ministeri al qual accedia després de poc més d'un any de diaconat. Més de seixanta companys preveres de diferents diòcesis catalanes van concelebrar amb el bisbe, entre els qual figurava Mn. Jaume Aymar, director de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel, assistits per una desena de diaques. Entre els nombrosos fidels presents, hi havia representants dels religiosos i religioses amb comunitats al bisbat i dels mitjans de comunicació locals i barcelonins.

Convidats a la festa de Déu

L'homilia del bisbe de Girona integrava dues parts, la primera relacionada amb l'evangeli proclamat: participar en una festa, una festa per a tothom, un deversall d'alegria, de cordialitat, d'abundància, una festa compartida, una festa que significa l'ordenació d'un prevere.

Va afegir que la resposta al convidat avui és semblant per part de molts a la que es narra a l'evangeli proclamat: «Ja

El nou prevere concelebra la primera Eucaristia després de l'ordenació. / Àngel Almazan

estem prou distrets, ja tenim moltes coses a fer, ja ens diuen les coses que fan feliç...» i que tot plegat «fa que la invitació de Déu no sembli interessant o que quedi en segon terme». Per preguntar finalment: «Quina és la nostra veritable resposta a la invitació de Déu, la que ens obliga i ens compromet?»

En la segona part de l'homilia ja centrada en el nou prevere, Mons. Francesc Pardo va recordar que «Déu s'ha manifestat de moltes maneres en la teva vida» i que ell li havia respost generosament. Certament, Déu s'havia servit de persones, fets i situacions i que calia reconèixer de forma especial les persones i comunitat que amb el seu mestratge, amistat i compromís l'havien ajudat a decidir i oferir la seva

disponibilitat per esdevenir prevere de l'Església diocesana de Girona.

Després el bisbe va assenyalar al nou ministre les missions de la paraula, l'administració dels sacraments, sense oblidar que esdevenia alhora pare i pastor dels germans. «La caritat pastoral ha de ser l'eix de la teva espiritualitat sacerdotal», una caritat que l'ha de fer proper a tots: «Escolta a tothom, prega per tothom, estima a tothom», va ser la recomanació episcopal, tot un bon lema de vida i de missió. La recompensa s'assenyala al mateix evangeli: el cent per u, però també ho serà en sofriments, «ja que segueixes i t'identifiques amb el teu Senyor, que portà la creu per la salvació de tots».

Finalment li va recomanar una pre-

gària de cada dia: «Soc servent sense cap mèrit, he fet el que calia.»

Envoltat de la família, companys i amics

L'Eucaristia va seguir envoltada dels sentiments familiars, dels amics i companys, la majoria dels quals van voler rebre la comunió de mans del prevere Miquel, que just abans de la benedicció episcopal, en unes breus paraules, va agrair precisament aquesta nodrida presència de tots els que l'havien volgut acompanyar en aquesta fita de la seva vida. La benedicció solemne i el cant del *Vírolai* van cloure la celebració a la nau central de la seu i que seguiria al claustre on es va compartir diàleg, salutacions i amistat.

Terrassa

Ordenació presbiteral de Mn. Víctor Galindo i Mn. Carlos Valenciano

Redacció / Terrassa

El diumenge dia 15 d'octubre Mons. Josep Àngel Saiz Meneses va ordenar preveres a la catedral de Terrassa Mn. Víctor Galindo i Mn. Carlos Valenciano. Va estar acompanyat per Mons. Salvador Cristau, bisbe auxiliar, i una cinquantena de preveres, assistits pels diaques i seminaristes. El temple s'omplí de feligresos.

El bisbe de Terrassa, en l'homilia, recordà que «en la tasca de servei del pastor no hi ha lloc per als interessos materials ni les ambicions personals. L'únic camí vàlid serà el del servei fins a donar la pròpia vida, l'única manera de recórrer aquest camí és carregar la creu i seguir el Senyor, donant-ho tot per Déu i els germans. Som introduïts en el sacerdoci a través del sacrament, que actualitza el lliurament

Els nous sacerdots amb els bisbes de Terrassa.

de Crist; d'aquesta manera només podem entendre el ministeri sacerdotal des de la unió amb Ell i des del lliurament a Ell perquè disposi de nosaltres, amb totes les conseqüències; només podem viure el sacerdoci des del coneixement i l'amor a Crist, vivint un procés en el qual els nostres desitjos siguin els seus, la nostra voluntat s'uneixi a la seva el nostre mode d'obrar s'identifiqui amb el seu actuar.»

Mn. Víctor Galindo, nascut a Barcelona, treballa com a professor a l'Escola Nostra Senyora de Montserrat de Rubí i ha estat nomenat administrador parroquial de Santa Maria de Rubí. Mn. Carlos Valenciano, nascut a Sabadell, havia col·laborat a les parròquies del Sant Esperit i Sant Valentí de Terrassa, i ha estat nomenat vicari de Sant Vicenç de Mollet i Sant Fost de Campsentelles.

UN FUTURO

CONTIGO

Roca celebra 100 anys d'història

Tota una vida junts formant part
de la vida de moltes famílies,
tenint cura de tu i dels teus.

En aquest any tan important,
Roca es projecta cap un futur
cada vegada més net i confortable,
oferint-te els productes més
innovadors, per fer-te la vida
més fàcil.

Comencem a construir
els pròxims 100 anys junts,
comencem a escriure un
nou futur amb tu.

Descobreix més a la teva botiga
Roca o a **roca.es**

Colòmbia

Una parròquia anomenada Germà

Animada pels franciscans conventuals i dedicada al sant d'Assís al barri del Pinal (Medellín)

Parròquia Germà Francisc.

Luis E. Larra Lomas
Medellín / Text i fotos

El municipi de Medellín, amb dos milions i mig d'habitants, la segona ciutat més poblada de Colòmbia, després de la capital, Bogotá, s'estén tot al llarg de la vall d'Aburrá, més de llarg (com el trajecte del riu Medellín, que dona nom a la ciutat) que d'ample, perquè la vall és estreta i la ciutat creix vessant amunt, amb construccions informals, moltes d'elles en zones d'invasió, als set turons que, com els set turons de Roma, adornen el relleu muntanyós de l'espectacular vall.

De lluny, sembla que a aquests turons o *morros*, com s'anomenen a Medellín, els hagi sortit una mena de crosta de maó. Però quan t'endinses a les comunes o barris populars, tens la sensació que els habitatges estan aixecats com un castell de cartes que en qualsevol moment es pot desplomar, com de fet en alguns casos, malauradament, ha passat, a causa dels corriments de terra provocats per les pluges i els corrents d'aigua de les senderes.

Un d'aquests set turons és el Pan de Azúcar. A la falda s'aixeca el barri del Pinal, on el 17 de setembre del 1978 es

va posar la primera pedra del temple dedicat al Germà Francisc, la parròquia animada des de la seva creació pels franciscans conventuals, només un any després de l'arribada, fa ara quatre dècades, dels primers frares conventuals espanyols a Colòmbia per implantar-hi l'orde al país llatinoamericà.

Costa amunt

Al barri estan acostumats a viure costa amunt, perquè la majoria dels residents, molts d'ells desplaçats a causa de la violència de la guerrilla a les zones rurals d'origen, viu en cases humils construïdes amb materials senzills al vessant de la muntanya. I també perquè la zona boscosa on acaben les construccions marginals i comença la naturalesa agresta fins fa relativament poc era el lloc on es refugiaven els *combos*, nom que reben les bandes de delinqüents, grups armats i colles juvenils al marge de la llei que exercien el control, l'extorsió i la violència als barris populars de Medellín.

El *morro* Pan de Azúcar va ser testimoni de l'amagatall d'aquests *combos*. Però, afortunadament, això ja pertany al passat. Actualment,

és un parc natural protegit, tutelat per l'alcaldia de Medellín, i senyalitzat amb diferents rutes per pujar al capdamunt de tot, des d'on es contempla una de les millors vistes de la ciutat de l'eterna primavera, com es coneix Medellín, tant dels alts edificis d'oficines del centre, on destaca l'emblemàtica torre Coltejer, com dels habitatges marginals que cobreixen com un mantell els vessants

Molta gent del barri viu de fe i del fet que la religiositat i la pertinença a l'Església catòlica és el motor, la perla i el tresor de la seva vida

de les muntanyes de la vall d'Aburrá, un ramal de la serralada dels Andes. Testimoni d'aquesta panoràmica espectacular és l'escultura blanca de la Mare de Déu de la Candelera, patrona de Medellín, que sobre un pedestal corona el *morro*.

El turó Pan de Azúcar forma part del Cinturó Verd Metropolità o Jardí Circumval·lar de Medellín i es pot identificar des de diferents punts de la ciutat pel cartell de grans lletres blanques «Jardí», a l'estil del cartell de Hollywood, a Los Angeles. Part d'aquest ecoparc es va convertir en cementiri després de l'esllavissada de terra del 1987 (el 27 de setembre se'n van complir 30 anys), al barri de Villatina, al costat del Pinal, on aleshores els franciscans conventuals també atenien un temple; un esfondrament que va afectar moltes cases i habitants, i que va cobrir de llot i terra més de 500 persones.

Menys violència

És veritat que el barri del Pinal ja no és el que era; la violència i les morts per enfrontament a trets (*balaceras*) de bandes rivals s'ha reduït considerablement, i les comunicacions amb el

Francesc

centre de la ciutat i amb altres barris millorarà molt quan, en breu, comenci a funcionar el ramal del Metrocable que des del tramvia que passa pel carrer d'Ayucucho pujarà als veïns fins a les darreres cases del barri, muntanya amunt.

Aquest trajecte del Metrocable, una mena de telefèric (net i impecable, com el Metro de Medellín, gràcies a la «Cultura Metro») que passa per sobre de les cases i que és, sens dubte, una resposta eficaç i innovadora (i per això mateix una atracció turística) per solucionar el problema d'accés a dalt de tot dels turons, ja havia d'estar obert fa mesos, si no fos perquè la burocràcia administrativa i un error en la construcció en un dels pilars de formigó de l'estructura que sosté els cables d'acer i les cabines de passatgers n'ha endarrerit més del compte la posada en marxa.

La situació al barri, per tant, ha millorat, però alguns problemes persisteixen. La vida familiar no gaudeix sempre d'estabilitat i fidelitat per al desenvolupament harmònic, en perjudici gairebé sempre de les dones; la situació laboral és precària i l'índex d'atur és considerable; l'economia submergida o informal i de subsistència és l'única, però escassa, font d'ingressos per a molts; l'alcoholisme dels homes adults (el vici de beure) i la drogodependència (especialment la venda i el consum de marihuana entre els joves) és una xacra en moltes llars; l'amuntegament dins dels habitatges i la manca d'intimitat i privacitat entre els veïns és gairebé continu.

A més, el control encara es deixa sentir a través del pagament de l'anomenada *vacuna*, una mena d'«impost revolucionari» cobrat principalment als comerciants i transportistes per un grup de joves d'autodefensa del barri, que, a canvi, «tenen cura» dels habitants i que moltes vegades tenen més autoritat que la mateixa policia. Així mateix, no falta al Pinal el microtràfic de tota mena de droga, i encara existeixen les «fronteres invisibles» que separen un barri de l'altre, o zones del mateix barri, a partir de certes hores, especialment de la nit.

Reencontre mitjançant la reconciliació

En aquest ambient concret, els frares conventuals són testimonis de la pau i del bé que el Germà Francesc, titular de la parròquia, va predicar i va practicar entre els seus i el seu temps. A més, des d'Espanya, a través dels apadrinaments de Missions Franciscanes Conventuals, s'ofereix una ajuda important a infants i adolescents sense recursos. La parròquia, que compta amb més de 90 col·laboradors directes com a agents de pastoral als diferents grups, ofereix els

Villatina, 30 anys després de la tragèdia

El 27 de setembre del 1987, a les 14.00 h, almenys 30.000 metres cúbics de terra es van desprendre de sobte d'un dels vessants del turó Pan de Azúcar, al barri Villatina de Medellín. Aquell dia era diumenge. Més de 500 persones van quedar soterrades i, poc temps després, davant la impossibilitat de recuperar tots els cossos, l'arxidiòcesi de Medellín va declarar l'indret cementiri. El 2014 l'alcaldia va inaugurar l'Ecoparc Cementiri Villatina, un parc natural protegit i integrat dins del Cinturó Verd Metropolità o Jardí Circumval·lar de Medellín.

En el recorregut pel parc diferents columnes de ferro forjat recorden els morts, no tant amb els noms sinó amb breus frases extretes d'una crònica periodística que informen del que hi va passar

aquell dia fatídic. Al centre de l'espai natural una escultura de grans dimensions convida a l'esperança a pesar de la desgràcia: representa un nadó despul·lat sostingut per les mans d'un home els braços del qual sembla que surten de la terra, amb aquesta llegenda: «Un home amb la força de la seva voluntat transforma el futur catastròfic del seu entorn. I enmig de la mort enalteix la vida.» També hi ha una creu de ciment col·locada per una família particular, els Serna-Castro, al costat d'una làpida a terra amb els noms de diferents dels seus membres enterrats.

El lloc és agradable, però potser està una mica deixat. Hi ha uns quants aparells per fer gimnàstica a l'aire lliure, cosa ben comuna a Medellín, i un parc infantil on juguen els nens vigilats per les mares.

Els camins i les escales es combinen per salvar el desnivell del terreny. En un banc dos nois amb uniforme escolar xerren asseguts amicalment. Alguns joves van i venen, potser aliens a la desgràcia que hi va passar i desconexedors de la terra sagrada (cementiri) que trepitgen. En algunes zones sembla que la naturalesa abundant s'ha encarregat d'esborrar la memòria d'una de les tragèdies naturals més grans de Colòmbia.

Aquell 27 de setembre dos franciscans conventuals espanyols, Manuel Martínez i Antonino Jarabo, que ateniaven juntament amb altres frares la propera església de Villatina, van remoure com tants altres la terra esclavissada del Pan de Azúcar per recuperar-ne els cadàvers. I, impotents, van pregar pels que hi van quedar enterrats per sempre.

Monument a les víctimes de l'esllavissada.

serveis pastorals propis d'una comunitat cristiana catòlica, moltes vegades contrarestant els efectes de les sectes de tipus pentecostal i evangèlic, presents també al barri, fins i tot en cases particulars.

Cada dijous al matí, prop d'una vintena de ministres extraordinaris de la Comunió pugen per pendents de vertigen per visitar els malalts a casa seva i portar-los el consol de la fe a través del Cos de Crist. I cada dijous a la tarda, des de fa més de dos anys que es va crear el grup de pregària, el temple s'omple de fidels per tenir l'adoració eucarística com un moment privilegiat de trobada comunitària setmanal,

a més de la Missa dominical, en la qual cadascun dels presents alleuja, a través del silenci, la paraula i el cant, la seva pena que desapareix amb l'ajuda de Déu i la benedicció de Jesús sagramentat per fer més suportable el dur pendent de la vida. És una mostra patent que molta gent del barri viu de fe i del fet que la religiositat i la pertinença a l'Església catòlica és el motor, la perla i el tresor de la seva vida.

La recent visita apostòlica del Papa a Colòmbia i el seu pas per l'arxidiòcesi de Medellín, una de les més grans del món, amb un gran nombre de sacerdots i parròquies,

ha estat un motiu d'esperança i una invitació a «fer el primer pas», com deia el lema de la visita, a un poble immers en ple procés de reconciliació, després del final de la guerrilla de les FARC i després de cinc dècades de conflicte armat, que encara té pendent la difícil tasca política i social de conciliar la gràcia del perdó amb el deure de la justícia. Per això, unes setmanes abans de la presència de Francesc a Medellín, aquesta va ser la pregària preparatòria dels fidels: «Suscita al nostre cor esperança, perdó, amor i pau, perquè amb l'ajuda del teu Esperit fem possible el reencontre entre els colombians a través de la reconciliació.»

Des del monestir

Església i procés

Davant el «procés» molts ens hem preguntat quin paper ha de tenir l'Església, una església, entenem, encarnada en un poble, en una cultura, que s'expressa i prega amb una llengua concreta, que fa seus «el goig i l'esperança, el plor i l'angoixa» d'un poble concret. Comentaré dues actituds possibles de l'Església, a partir de dos fets reals, un de fora de Catalunya i l'altre de dins.

L'arquebisbe castrense Juan del Río va fer aquest piulet el dia 3 d'octubre, a les 21.46 h, sota una imatge de la bandera espanyola flamejant contra un cel blau: «Frente al independentismo fanático y violento, confiamos en Dios y nos unimos al Rey en su defensa de la libertad y del

orden democrático.» En la seva nota del dia 20 de setembre, en plena operació contra la Generalitat, els bisbes que fan camí a Catalunya deien en la seva nota: «L'Església vol ser ferment de justícia, fraternitat i comunió, i s'ofereix per ajudar en aquest servei en bé del nostre poble.» Són dues actituds, certament contraposades, però totes dues possibles, reals. Cadascú podrà jutjar quina actitud és evangèlica i quina no, a la llum de les paraules de Jesús. El piulet de l'arquebisbe castrense, sota una apel·lació aparentment d'ordre espiritual —«confiamos en Dios»—, amaga un esperit bel·ligerant: «Nos unimos al Rey en la defensa de...» Els bisbes

catalans, en canvi, situen l'Església en l'àmbit semàntic del servei, de la justícia, de la fraternitat i de la comunió. Si l'un involucra Déu en una tasca que és totalment nostra, la tasca política —en el sentit ple d'aquesta paraula—, els altres apel·len a la realitat secularitzada —que és el lloc natural de la política—, l'única realitat en la qual és possible plantar la llavor de l'Evangeli.

En una futura República catalana, en la qual l'Església catòlica no hauria de tenir cap privilegi, els seguidors de Jesús desitgem, ben segur, una església que es posi al servei del seu poble i que vulgui encarnar l'Evangeli com a llavor de justícia, de fraternitat i de comunió entre tots i entre totes.

Lluís Solà
Monjo de Poblet

La sal de la terra

Teràpia de la paraula

L'ús del llenguatge és determinant en la construcció de la pau. Compta el mode de parlar, de gesticular, de respondre als arguments de l'altre. Molt sovint, tant en els àmbits casolans com en els grans mitjans de comunicació de masses, el llenguatge s'utilitza d'una manera bèl·lica, agressiva, com una forma d'atac a l'altre. Només cal estar atent a la retòrica esportiva i política per poder contrastar aquesta tesi. Aleshores, el diàleg es destrueix i la conversa esdevé una lluita verbal, una espècie de competició per deixar en ridícul l'altre o bé per posar-lo en evidència. La pacificació del món també depèn de l'ús de la paraula, del mode com diem les coses, com responem als arguments dels altres, com reaccionem a certes crítiques, observacions o esmenes. El llenguatge compta en la construcció de la

pau, perquè és un reflex dels pensaments que brollen de la ment. Escriu Ludwig Wittgenstein: «Pau en els pensaments. Aquesta és l'anhelada meta del qui filosofa.» En efecte, però perquè hi hagi pau en els pensaments, cal emprar adequadament el llenguatge.

Una bona metodologia per avançar en aquest terreny és evitar les discussions i distincions inútils que, en termes generals, descomponen el cor i tanquen la porta a la pau del cor. Fins i tot en el cas que una persona cregui que té raó no és bo aixafar l'altre amb els propis arguments, tampoc no és bo, però, dissimular, donant-li la raó per fer-lo callar i acabar abans. Seria desitjable que,

sense vèncer ni donar-se per vençut, poguéssim concloure la conversa amb la major naturalitat. Obsessionats per fer la contra al nostre interlocutor, espatllem l'art de conversar, que consisteix en l'escolta receptiva i en el goig de l'intercanvi enginyós i alegre de paraules i de somriures. A més a més, el llenguatge agressiu es gira contra el propi usuari, que es fa més mal a si mateix que no pas al seu interlocutor, ja que col·labora al fet que s'accentui cada cop més l'abisme entre la ment i el llenguatge.

En la vida quotidiana i professional ens manca una teràpia del llenguatge per purificar-lo de l'excés de passió i de verbalisme. Probablement, la por al silenci fa idolatrar el llenguatge parlat i, consegüentment, l'oració deixa de ser un diàleg amorós, per esdevenir un monòleg solipsista.

Francesc Torralba
Professor de Blanquerna-Universitat
Ramon Llull
Consultor del Pontifici Consell
de Cultura

Mirada al món

Temps de reforma

El 31 d'octubre d'enguany es compleixen cinc-cents anys del dia en què, segons la tradició, Martí Luter va penjar el seu manifest sobre les indulgències a la porta de l'església del castell de Wittemberg. Aquest episodi és considerat l'inici emblemàtic de la Reforma protestant, que tantes conseqüències ha tingut en la història del cristianisme.

S'ha de reconèixer que al segle XVI l'Església necessitava una reforma profunda. De fet, la reforma es va produir, amb modalitats molt diverses, que van des de l'aparició de noves congregacions religioses fins al Concili de Trento, passant per les diverses realitats relacionades amb el protestantisme. No va ser un procés fàcil, i al costat de la necessària renovació van apa-

rèixer doloroses divisions entre els cristians. Tot reconeixent que tothom cercava sincerament el bé de l'Església, s'ha de continuar treballant per superar les separacions que encara es mantenen després de tant de temps.

La veritat és que l'Església té necessitat d'una reforma permanent, com va dir el Concili Vaticà II i com recorda sovint el papa Francesc. L'Evangeli és un missatge de novetat, des del moment que Jesús comença la seva proclamació amb una crida a la conversió. El canvi que demana l'Evangeli no es fa una vegada per sempre, sinó que la recerca de renovació i d'actualització ha d'esdevenir una actitud permanent dels cristians.

L'Evangeli no canvia, certament, però sí que ho fan a cada moment la societat i la història, i per això també l'Església necessita renovar contínuament formes i estructures. Tan sols així es pot mantenir la vitalitat d'una vida evangèlica que només existeix encarnada en un temps i en un lloc concrets. Altrament, resulta anacrònica i esdevé insignificant.

La commemoració del V Centenari de la Reforma luterana pot ser una bona ocasió per recordar la necessitat de buscar amb sinceritat i amb imaginació les formes millors perquè l'Església i cada un dels qui en formem part visquem l'Evangeli avui. I sobretot, per treballar en la renovació del cor, l'única que pot produir una veritable reforma de l'Església.

Agustí Borrell
Vicari general dels
Carmelites Descalços

Punt de vista

Carme Borbonès

Directora honorària de la Càtedra d'Inclusió Social de la Universitat Rovira i Virgili

La persona en el centre del diàleg

Per a la filosofia grega el *logos* és quelcom molt important, significa «paraula, discurs, raó, principi ordenador»... L'Antic Testament considera el *logos* com una llei moral i un intermediari entre el Creador i la criatura. Per als cristians, el *logos* és Déu, una realitat transcendent; l'Evangeli de sant Joan comença dient: *Déu és el logos*, considerant el diàleg com a quelcom sagrat.

Altres pensen que pot tenir un poder actiu que transforma allò que és irracional en racional, amb l'objectiu d'avançar vers el perfeccionament de la societat. És una dinàmica que permet superar aquelles diferències extremes que acaben generant violència.

En aquests dies convulsos, a Catalunya i a Espanya es parla molt de diàleg. Però no sempre es fa l'esforç d'acabar i de compartir un espai pensat i volgut, intencionalment, per generar una veritable comunicació i la creació conjunta de respostes. Tenim clar què significa diàleg?, perquè podem tenir la sensació que algunes persones el fan servir com a monòleg o acaba esdevenint un «diàleg de sords». És lamentable que se'l falsifiqui fent-li perdre la virtut constructiva.

La complexitat de determinades situacions socials i polítiques demanen tenir molta cura de les

paraules, dels conceptes i de les accions que se'n deriven. No s'ha de perdre de vista que en el centre de tot plegat hi ha la persona, la seva dignitat, la seva llibertat i la seva seguretat.

No és acceptable, de cap manera, que s'utilitzin mesures, dites «tècniques», per limitar amb violència expressa el seu dret a decidir en allò que l'afecta directament i que ho fa des de l'exercici de la seva llibertat de pensament i d'expressió, en el marc de la convivència.

És també essencial que utilitzem els recursos legislatius en la seva justa mesura, és a dir,

desproveint-los de tota sacralització. Reconeixem i acceptem la seva funcionalitat, però també cal tenir clara la seva obligació de vetllar pel compliment, en tot el seu abast, dels Drets Humans, dels drets dels pobles i allò que és bàsic: la participació activa i lliure de la persona en la seva societat.

Quan el diàleg en la *res publica* resta ostatge de posicions rígides predeterminades, tot allò que és humà perd el seu significat i aquells que en tenen responsabilitats públiques, perden la seva legitimitat. Deixen de ser servidors per convertir-se en la pitjor cara de l'autoritarisme.

persona, tanmateix, necessita el treball per ser més i per viure. Solen afectar, semblantment, la sociabilitat de l'empresa. Si jo no treballo, carrego més feina als companys. S'ha de tenir en compte.

En la tasca laboral hi ha una complexitat, tant per part dels directius com dels que tenen contracte laboral. Hi ha alguns oficis que comporten massa hores, persones que tothora han de tenir el mòbil a punt per si de cas. Algunes, fins i tot, viuen tan abocades a la seva tasca que no tenen temps per als altres complements que comporta ser humà (família, educació dels fills, benestar entre els esposos, lleure, formació cultural...). El treball ens afecta a tots: als adults, als estudiants, als professionals, als menuts que encara van a l'escola... Tota tasca ha de ser vista com un encàrrec de Déu.

La peresa és un dels vicis o pecats capitals. El cristià ha de ser diligent com Jesús, com la Verge Maria, com els Apòstols i els sants que, s'afanyaven en la tasca que els pertocava i que, de vegades, tenia color de creu. De sants ganduls mai no n'hi ha hagut. Tots s'han arrecerat en la frase benedictina *Ora et labora*.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

El treball

El treball és necessari, tant per a la millora del món com per a la nostra. Progrés i sosteniment són les grans coordenades de la tasca humana. Déu ens ha fet jardiniers del món i ha xifrat la nostra vocació en la cura de la terra. També en pro del nostre nodriment. Tots, amb paraules evangèliques, som vinyaters de la vinya on Déu ens ha posat. El treball no és un càstig. Pregunteu-ho als que no en tenen. El treball, ben fet, ens realitza com a persones creades a imatge i semblança de Déu. El treball ens porta a grans realitzacions, ens ajuda a conviure amb els altres i, a nosaltres, ens fa viure. Fins i tot, ens fa responsables de la família. Perquè no és una realitat aleatòria, sinó enfonsada en el gran fet de ser homes.

El treball té una colla d'aspec-

tes: el salari, el deure, el nombre d'hores... Fàcilment, com en tantes coses, ens en podem escapar. Tots tenim tendència a reclamar els nostres drets, però hem de tenir present l'existència dels deures. Dret i deure són com les dues cares d'una moneda. I no es poden separar. Recordo el cas d'un amo, que en fer-se càrrec d'un negoci important, va pujar els sous d'una manera molt digna, però va recordar als seus treballadors que li havien de donar com a resposta un treball que també fos digne. És just!

Sortosament hi ha moviments cristians que ajuden els treballadors. Aquests aprenen la justícia i també la necessitat de ser bons obrers. Ensenys, arriben a descobrir l'espiritualitat del treball humà que ens fa esforçar i ens fatiga. La

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

El martirologi romà

El primer record que tinc d'aquest llibre és avorrit. Es tractava d'un totxo vell que algú de cursos superiors llegia al menjador del Seminari a l'hora dels àpats, en llatí i sense micròfon. Evidentment, no entenia res i ni tan sols em va arribar a interessar.

Va arribar el Concili Vaticà II i en un dels decrets s'indicava que calia revisar els llibres litúrgics i tractant-se del que ens interessa, corregir-ne també els continguts i estudiar-los per editar-los d'acord amb els coneixements històrics actuals, lluny de llegendes o de referir-se a persones que potser mai no van arribar a existir.

Encara que ens sembli lògic el propòsit, tal encàrrec va suscitar empipaments. Expliquen, per exemple, que la mateixa Sofia Loren es va passejar per Roma portant ostentament una imatge de mida natural de sant Cristòfol, perquè, segons deien, el Papa el suprimiria i ella no hi estava d'acord. També va ser gran l'enuig al monestir de Santa Caterina del Sinai. Malgrat que la comunitat hi és ortodoxa i gens procliu a l'ecumenisme, es van indignar pel fet que l'Església romana gosés posar en dubte l'existència d'aquella que donava nom al cim de la península i en fos la patrona.

De vides de sants se n'han escrit moltes. Alguna de molt cèlebre durant segles, com el text anomenat *La llegenda daurada* de Santiago de la Voragine, que va gaudir de gran categoria. Posteriorment la col·lecció de vides de sants escrita per Croiset va ser llibre d'exigida existència a totes les biblioteques sacerdotals per humils que fossin i emprat per preparar els sermons.

Totes dues obres les tinc i les llegeixo de tant en tant amb fruïció, sense que per això cregui que tot el seu contingut correspon a la veritat històrica tal com entenem avui nosaltres aquest concepte. La biografia estudiada i recollida més científicament, pot deixar-nos indiferents i la llegenda, emocionar-nos.

Tinc altres col·leccions de veracitat més segura i d'edició i presentació més moderna. Però cap d'oficial.

El llibre que ens ocupa va ser el darrer d'editar-se, dels del Concili. Va conservar el títol, malgrat que el contingut no fos exclusiu de màrtirs, ni d'habitants de la ciutat de Roma. El vaig comprar tot seguit, sense donar-hi més importància. He de confessar que per a l'única cosa que m'ha servit és per indicar el dia d'una festivitat, per a aquells que segueixen costums d'alguns indrets, la seva festa personal fos el que corresponia al cristià sant el nom del qual havien escollit per a ell.

Vaig descobrir més tard que s'havia publicat en llengua castellana i el vaig comprar, sense mirar-ne el contingut. Com que el preu havia estat elevat per a la meua economia, em sentia obligat a llegir-lo per treure'n suc i amortitzar espiritualment l'import. Em va agradar. Se'm va acudir que a les oracions diàries que em corresponen com a sacerdot, podia adjuntar la lectura del martirologi.

Quan l'ensenyo als noiets, els dic que és el «llibre dels rècords Guinness»

WORSHIP.CAT EN CONCERT EL 21 D'OCTUBRE

Cançons de llo

Els germans Massegú interpretant «Oceans».

Captura del vídeo de la cançó «Pedra angular».

Captura del vídeo de la cançó «Jo crec».

Enregistrant la peça «Amor inexplicable».

Carme Munté

Si entreu a Youtube i hi cerqueu Worship.cat podreu trobar-hi fins a una trentena de vídeos musicals de lloança traduïts al català (*worship* significa *lloança*). Al darrere d'aquest projecte que té com a objectiu renovar el repertori de música cristiana en català hi ha les delegacions de Pastoral de Joventut de les diòcesis catalanes, aplegades al SIJ (Secretariat Interdiocesà de Joventut).

«És un projecte que va néixer de joves catòlics músics de Catalunya, de diferents parròquies i bisbats», explica el capellà Bruno Bérchez, delegat de Joventut de Barcelona i ànima de Worship.cat. «Els joves van constatar que faltava música actual per a les pregàries i la missa.» I van trobar en la música de lloança nord-americana una font d'inspiració. «Aquesta dimensió de la lloança els catòlics l'havíem deixat de banda, però hem de pensar que l'Eucaristia és la gran lloança», reconeix el delegat de Joventut de Barcelona.

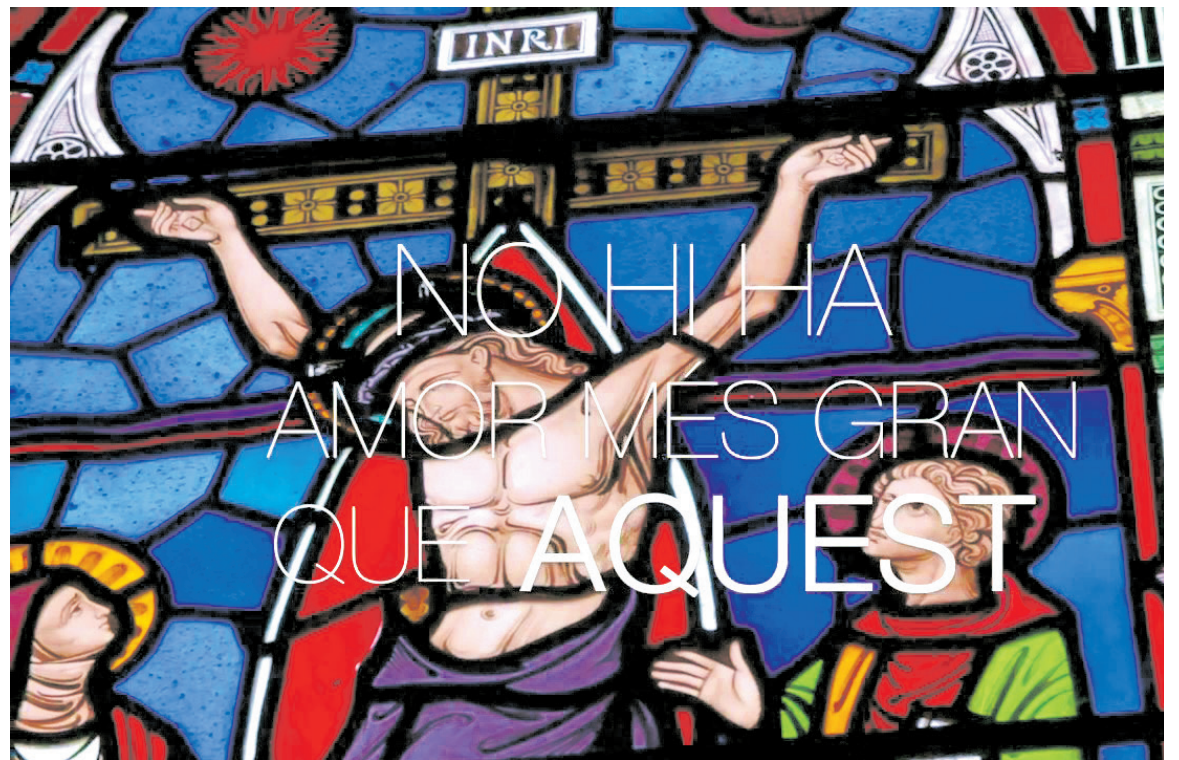
Worship.cat aplega, doncs, una desena de joves músics catòlics, amb el suport econòmic del SIJ, que repartits en diferents comissions es dediquen a traduir cançons de lloança de l'anglès al català. El procés es desenvolupa en diferents passos: escollir les cançons, traduir la lletra de l'anglès al català, adequar la lletra a la melodia, enregistrar les peces, editar el vídeo i penjar-lo a Youtube. De fet, aclareix Bruno Bérchez, «és un projecte de difusió de música sense ànim de lucre».

«Sabem que els joves se les baixen d'internet i les escolten al mòbil», constata Mn. Bruno. «Estem contents perquè l'objectiu s'està complint: renovar el repertori musical cristià i de pregària a Catalunya.»

La
fess
en l'
i col
de J
diur
la d
min
plic
a de
dem
cata
Ju
el Jo
de r
de s
hip
com

BRE AL TEATRE DE SARRIÀ DE BARCELONA

ança en català

Captura del vídeo de la cançó «A la creu».

Tres germans cantant i pregant junts

La Marta Massegú té 31 anys i és profe. Té el grau professional de música, especialitat de piano. Viu a Barcelona i treballa amb la Delegació diocesana de Joventut, però continua tocant els seus cançons a la seva parròquia d'origen: el Sant Esperit de Terrassa. «El meu ministeri sempre ha estat la música», explica. «Moltes parròquies van començar a descobrir la música de lloança i ens van anar anar que si us plau les traduïssim al català.»

Juntament amb els seus dos germans, Jordi i la Carla, forma part de l'equip dels músics de Worship.cat. «No es tracta de sortir a tocar, sinó que la música *worship* consisteix a pregar mentre toques», explica la Marta.

Una de les primeres cançons que va fer i que, de fet, també és la seva preferida és *Em rendeix*. «Aquesta cançó em transmet molt, perquè per a mi, tota la meua vida i el meu ministeri musical és una manera de viure rendida a Ell. És quan realment tot té sentit. No ho fem per nosaltres, ho fem per Ell.» Altres cançons en què ha col·laborat són *Cel obert* o, la darrera, *Cant de l'apocalipsi*.

Concert al Teatre de Sarrià

Les persones interessades a veure Worship.cat en directe ho poden fer el dissabte 21 d'octubre, a les 20.30 h, al Teatre de Sarrià de Barcelona en un concert organitzat per la Delegació de Joventut de l'arquebisbat de Barcelona, *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel. El preu de l'entrada és de només 5 euros.

Durant una mica més d'una hora, aquest concert de lloança combina moments de música més canyera, amb d'altres de més tranquil·la. «Es tracta», explica Mn. Bruno Bérchez, «no tant d'escoltar com d'entrar en la música per dir-li a Déu "t'estimo, gràcies pel que has fet..."». Això demana que els músics no siguin només bons músics, sinó que quan cantin preguin»

«Estem molt emocionats», confessa la Marta Massegú, «tenim ganes de presentar les cançons que la gent més coneix com *Senyor, us necessito*, *Oceans* o *Em rendeix*». «És un concert per pregar i lloar junts el Senyor, inspirat en el que hem vist a Amèrica», afegeix.

La Marta és, doncs, una de les tres cantants (també es preveu una veu masculina), acompanyades per tres guitarristes, un pianista i una caixa. «Fem unes deu peces», ens avança, «volem deixar la gent amb ganes de conèixer més repertori».

BRUNO BÉRCHEZ

«L'objectiu s'està complint: renovar el repertori musical cristià i de pregària a Catalunya»

MARTA MASSEGÚ

«No es tracta de sortir a tocar, sinó que la música *worship* consisteix a pregar mentre toques»

DISSABTE 21 D'OCTUBRE

WORSHIP.CAT
en concert

TEATRE DE SARRIÀ
20:30h

Preu: 5 euros
Venda anticipada / Mateix dia concert
C/ del Pare Miquel de Sarrià, 8

www.delejovebcn.org
RàdioEstel Catalunya Cristiana

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Criminalitzar col·lectius

Em pregunto, no sense preocupació, si vivim avui i aquí una guerra en modalitat encoberta. Alvin i Heidi Toffler escriuen sobre les guerres del futur: «La humanitat no està penetrant en l'era de la geoeconomia sinó en la de la geoinformació.» L'era de la geoeconomia s'estableix sobre dos factors: l'econòmic i el militar. La geoinformació s'estableix sobre el paper dels coneixements: ciència, tecnologia, cultura, religió... Potser vivim cavalcant entre totes dues eres. Avui la batalla informativa és clau. Els arguments no es basen en la veritat, sinó en la mentida. Busquen l'impacte emocional, caldo de cultiu perillós per a les relacions socials. En els últims dies, s'ha disparat una criminalització de tres col·lectius, que no augura res de bo. Es tracta dels Mossos, dels metges i dels mestres.

Primer, els Mossos. Aquest col·lectiu pateix atacs informatius per terra, mar i aire. El tret de sortida el va marcar l'atemptat de la Rambla. Quan gairebé no havia passat ni una hora, un tuit d'un director d'un diari revelava una exclusiva segons la qual la CIA havia advertit els Mossos del risc d'atemptat. Era una informació falsa. La intervenció dels Mossos es va valorar internacionalment com un èxit per la seva eficàcia, però el virus de l'acusació i del dubte causava estralls. Els atacs es van intensificar per la protecció del registre que es va efectuar al Departament d'Economia i, després, per la jornada de l'1-O. El major Trapero és al punt de mira. Condemnar-lo seria culminar la jugada mestra.

Segon, els metges. En una manifestació, el ball de xifres es va convertir en una mostra de la (des)informació. Amb motiu de la jornada electoral del referèndum, el Col·legi de Metges de Catalunya va certificar que la xifra de ferits, a causa de la intervenció de la Guàrdia Civil i la Policia Nacional en aquesta jornada, va pujar a 893. Mitjans informatius afins a l'Estat, polítics de determinats partits, etc., van negar la xifra, en van donar una altra de molt menor i van acusar els metges per proporcionar aquestes xifres. El col·lectiu de metges en el punt de mira. Han patit en carn pròpia: «Els hem destrossat el sistema sanitari.» Ara defensen la seva professionalitat, per la raó que són atacats sense escrúpols.

Tercera, els mestres. A Europa sempre han valorat el sistema d'immersió lingüística català per afavorir l'enfortiment de la comunitat social. Es va crear un partit amb l'objectiu prioritari de llançar míssils a aquesta línia de flotació i generar divisions. Les acusacions actualment plouen amb intensitat: adoc-

trinament, foment de l'odi, etc. La mentida campa per tot arreu. Fins i tot un ministre afirma a la televisió francesa que no s'ensenya castellà. Si fins i tot a la sèrie *Merlí* hi ha un professor d'aquesta matèria. L'escola mereix un respecte més gran. Els atacs són tan falsos com despietats. Encara ressona al Parlament la frase de Wert.

Es criminalitzen aquests col·lectius, sobretot el primer i el tercer, per justificar una intervenció posterior? Ho sabrem aviat.

S'ha disparat una criminalització de tres col·lectius: els Mossos, els metges i els mestres

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

Aliens a tot... els marginats

Es tractava d'un d'aquells dies que vam viure al voltant del Referèndum i dels actes i manifestacions que se celebraven per tot el territori català. Els carrers aplegaven milers de persones de diferents tendències, unides però en un desig comú, perquè havien sentit vulnerats els seus drets. Manifestacions pacífiques, festives, familiars, trobades multitudinàries que responen a les crides populars de les xarxes socials. Mai un mitjà

Acollir és un primer pas per crear lligams, encara que siguin tan corcats com «l'estaca de l'avi Siset»

de comunicació no ha estat tan eficaç per anunciar, commoure, aplegar les multituds com aquestes xarxes que arriben a tothom.

Els joves, que temps enrere vivien al marge de la política, ara havien respost com només ells saben i poden fer-ho. La seva

alegria, energia i creativitat havia omplert els carrers. Era «l'endemà». La diada que havíem viscut en molts indrets apallissats o, almenys amenaçats per les forces de seguretat, havien deixat ferides en les ànimes molt més que en els cossos.

Jo em dirigia cap a «l'Hospital de campanya» de Santa Anna quan ja començaven a omplir-se els carrers de joves que convergien a la plaça de la Universitat, procedents de diferents barris i poblets de la rodalia. A la capella de la Pietat, el nostre centre d'acollida, la vida continuava el ritme diari: uns quants sense somni dormisquejaven o simplement reposaven del seu anar i venir pels carrers a les gandules del racó més silenciós. Altres esperaven la pasta i el cafè amb llet calenta que els espavilés d'una nit a la intempèrie. Alguns senzillament parlaven amb nosaltres dels seus afers... i d'altres jugaven a les cartes. Com cada dia, exactament igual a un dia qualsevol. Dues hores després estava jo enmig d'aquella multitud de joves universitaris o de batxillerat, enlairant senyeres, cridant consignes o cantant *l'Estaca*.

Dos mons, vaig pensar. Acabo de deixar el d'aquells l'única preocupació del quals és subsistir, cercar dia rere dia com continuar vivint enmig de la foscor de les seves soledats, els seus neguits i les seves malalties o addiccions...

I em vaig preguntar sense tenir gaire clara la resposta: «De debò que quan parlem d'un món millor i més just, pensem en aquests últims que no tenen ni esma per cridar consignes, enlairar senyeres o cantar *l'Estaca*? Potser ja no arriben ni a poder fer aquest moviment de l'avi Siset. Estan al marge, fins i tot, d'estirar per una banda o per una altra l'estaca, perquè no hi estan lligats...» Acollir és un primer pas per crear lligams, encara que siguin tan corcats com «l'estaca de l'avi Siset», perquè si ells no hi són, aquest món just que desitgem continuarà deixant fora els que més necessiten una nova societat...

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Víctor Gay, GIRONA; Miquel Àngel Martín, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Carme Borbonès, Agustí Borrell, Agustí Codinach, Cristina Godoy, Joan Guiteras, Sebastià Janeras, Luis E. Larra, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Jaume Oliveras, Joan Pallarès-Personat, F. Xavier Parés, Quique, Jesús Renau, Ignasi Ricart, Josep Rius-Camps, Jordi Sánchez, Peio Sánchez, Lluís Serra, Valentí Serra, Lluís Solà, Sebastià Taltavull, Francesc Torralba, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €

Gibraltar i Portugal: 135,01 €

Resta d'Europa: 213,25 €

Amèrica i Àfrica: 250,01 €

Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Carta dominical

Sigues valent, la missió t'espera

Celebrem avui la Jornada Mundial de les Missions (Domund). Enguany el seu lema ens diu: «Sigues valent, la missió t'espera.» En aquesta data tan missionera, el papa Francesc ens exhorta a reprendre l'audàcia de l'Evangeli. Ens convida a tenir coratge i valentia per sortir de nosaltres mateixos, per resistir la temptació de la incredulitat, per desgastar-nos pels altres i pel Regne, per somiar d'arribar a qualsevol racó del món. Molts homes i dones de la nostra Església diocesana treballen com a missioners als diferents continents: Amèrica Llatina, Àfrica, Àsia... Els recordem amb gran afecte i admiració, ells han optat per viure l'Evangeli en tota la seva radicalitat. Demanem al Senyor que els enforteixi en aquesta preciosa tasca, en què, certament, no els falten fatigues, disgustos i, fins i tot, persecució. Però, malgrat això, perseveren amb goig en la missió que se'ls ha encomanat per mitjà de l'Església. Els cristians som cridats a no cedir a la por, perquè Jesucrist és continuament amb nosaltres. Per què ens hauríem de deixar dominar per la por? Amb

Jesús podem arribar a ser capaços de superar les pors que amenacen la nostra missió. Jesucrist és el Senyor, el Senyor dels senyors. La nostra fe en Jesús, quan és veritable, ens allibera de totes les pors i de la vergonya. Qui hi ha més gran, més poderós, més fort, més important que Ell? Ell és Déu, és el Creador! És el Senyor. I no només no cedim a la por, sinó que Jesús ens fa ser valents. Ell ens ajuda a actuar, a fer un pas endavant, a parlar, a donar a conèixer aquell que ens allibera constantment perquè puguem viure en l'amor als altres i a un mateix. Som cridats a convidar els qui ens envolten a una trobada personal amb Jesús, perquè puguin compartir la nostra experiència. La nostra fe és per compartir-la. La fe augmenta quan es comparteix. Els missioners som també tots els qui compartim la fe, perquè la fe ens dona vida. Els missioners són molt valents, els més valents. Es fien de Jesús totalment i ho deixen tot per anunciar-lo i portar a tothom la seva paraula, la seva vida, la seva salvació. I això ho fan imitant sempre

Jesús, que va viure fent el bé a tothom: guarint els malalts, consolant els tristos, donant de menjar als famolencs, ensenyant els qui no saben... Els missioners tenen clar que no estan sols. Tots els qui formem part de l'Església estem units a ells en la seva missió i la compartim. Ens unim a ells amb la pregària. Cal que preguem molt per ells. Però ells també necessiten la nostra col·laboració personal, material i econòmica. La nostra ajuda és imprescindible. Contribuïm-hi també, si us plau, amb les col·lectes que, amb motiu del Domund, es faran a les parròquies, perquè puguin evangelitzar i realitzar obres importants als països que més ho necessiten. Us convido a fer un pas més. Seria preciós que cada parròquia de la nostra diòcesi apadrinés un dels nostres missioners i missioneres. És tan fàcil com decidir-vos-hi i posar-vos en contacte amb la nostra Delegació diocesana de Missions (ddmissions5112@arqbcn.cat o 93 270 10 14). Donem gràcies al Pare per tot el que fan. La seva missió ens alegra i ens anima també en la nostra fe.

Joan Josep Omella
Omella

Cardenal arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Les missions al cor

S'explica que un pobre cec romania assegut molt de temps en una vorera demanant ajuda als transeünts i amb prou feines si l'obtenia. Com és que no s'apiadaven més d'ell si tenia al costat un rètol que deia «Soc cec, ajudeu-me»? Llavors va passar un publicista, es va fixar en el cartell, el va girar i va escriure al revers: «Avui és primavera i no puc veure-la.» Els donatius es van intensificar. Els lemes sempre ajuden quan es tracta d'enviar un missatge. El Domund cada any en té un, i el de la Jornada d'aquest any, el 22 d'octubre de 2017, és «La missió al cor de la fe cristiana». L'ha triat el papa Francesc i crec que reuneix dos pensaments en un: primer que l'Església té tots els seus missioners molt a prop del cor, li són molt estimats; pensa en aquests homes i dones generalment joves que s'han exiliat voluntàriament de

la seva pàtria i de la seva cultura per ajudar altres persones a les quals no coneixien i amb les quals acaben identificant-se. El segon és que la missió no és una activitat més que fa l'Església sinó que és la seva raó de ser: evangelitzar, mostrar la força transformadora de l'Evangeli. El papa Francesc ha escrit, en la presentació d'aquesta Jornada, que la missió no és la propagació d'una ideologia religiosa ni d'una ètica sublim, sinó un encontre amb Crist. Fent referència a una encíclica del seu antecessor, Benet XVI, titulada *Déu és amor* (*Deus caritas est*), afirma: «No es comença a ser cristià per una decisió ètica o per una gran idea, sinó per l'encontre amb un esdeveniment, amb una Persona, que dona un nou horitzó a la vida i amb això una

orientació decisiva.» La missió té aquesta arrel espiritual i aquest segell evangèlic, i això fa que no sigui una ONG més, però no defuig, ans al contrari, fer una immersió en els problemes materials i de tot tipus de les persones a qui serveix. Avui celebrem la 91 Jornada Mundial de les Missions. Durant aquests anys, i en segles anteriors, els missioners han deixat les seves famílies per viure en terres moltes vegades llunyanes i compartir amb els seus habitants les alegries i les penes. Han fundat dispensaris, han ajudat a projectes agrícoles, artesanals i educatius i han acompanyat la població, sense distinció de races, pàtries ni religions, al llarg de les seves vides. I per damunt de tot, han donat testimoni senzill de vida cristiana. Per tot això els tenim al cor.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona
i Primat

Inici

Edició digital 2015

Hemeroteca

Promocions

Aquesta Setmana

Església Catalunya

Església Espanya

Església Món

Vaticà

La Bona Notícia
també
a internet

ENTRA A LA PÀGINA WEB
I CONSULTA LA NOSTRA
HEMEROTECA.
HI TROBARÀS 35 ANYS
DE PREMSA RELIGIOSA.

www.catalunyacristiana.cat

Catalunya Cristiana col·labora amb

Lectures

Diumenge XXIX de durant l'any

Lectura primera

Is 45,1.4-6

Condueixo Cir, agafat per la mà dreta,
per sotmetre-li les nacions

Adoreu el Senyor, s'apareix la seva santedat.
Que tremoli davant d'ell tota la terra.
Digueu a tots els pobles: «El Senyor és rei!»
Sentència amb raó les causes dels pobles. **R.**

Lectura del llibre d'Isaïes

El Senyor pren Cir, el seu ungit, per la mà dreta, i el condueix per sotmetre-li les nacions i deixar desarmats els reis, per obrir-li les ciutats, perquè no trobi tancades les portes.

El Senyor li diu: «Per amor de Jacob, el meu servent, d'Israel, el meu elegit, et crido pel teu nom, et dono un títol honorós, tot i que no em coneixes.

Jo sóc el Senyor, no n'hi ha d'altre. Fora de mi no hi ha cap Déu. Sense que em coneguessis t'he fet prendre les armes perquè sàpiguen de llevant fins a ponent que no hi ha ningú fora de mi. Jo soc el Senyor. No n'hi ha d'altre.»

Salm responsorial

95

Canteu al Senyor un càntic nou,
canteu al Senyor, arreu de la terra.
Conteu a les nacions la seva glòria,
conteu a tots els pobles els seus prodigis.

R. Doneu al Senyor honor i majestat.

El Senyor és gran, és digne d'ésser lloat,
és més temible que tots els déus;
perquè els déus dels pobles són no-res,
però el Senyor ha fet el cel. **R.**

Doneu al Senyor, famílies dels pobles,
doneu al Senyor honor i majestat,
tributeu al Senyor l'honor del seu nom.
Entreu als seus atris, portant-li ofrenes. **R.**

Lectura segona

1Te 1,1-5b

No deixem mai de recordar la vostra fe,
la vostra caritat, la vostra esperança

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Tessalònica

Pau, Silvà i Timoteu, a la comunitat de Tessalònica, reunida per Déu Pare i per Jesucrist, el Senyor. Us desitgem la gràcia i la pau.

Sempre donem gràcies a Déu per tots vosaltres i us recordem en les nostres pregàries. No deixem mai de recordar davant Déu, Pare nostre, com la vostra fe treballa per propagar-se, la vostra caritat no es cansa de fer el bé, i la vostra esperança en Jesucrist, el nostre Senyor, aguanta les adversitats. Germans, estimats de Déu: sabem de cert que ell us ha elegit, perquè quan us anunciàvem l'evangeli, no predicàvem només de paraula, sinó amb obres poderoses, amb dons de l'Esperit Sant, i amb molta convicció.

Al·leluia

Fl 2,15-16

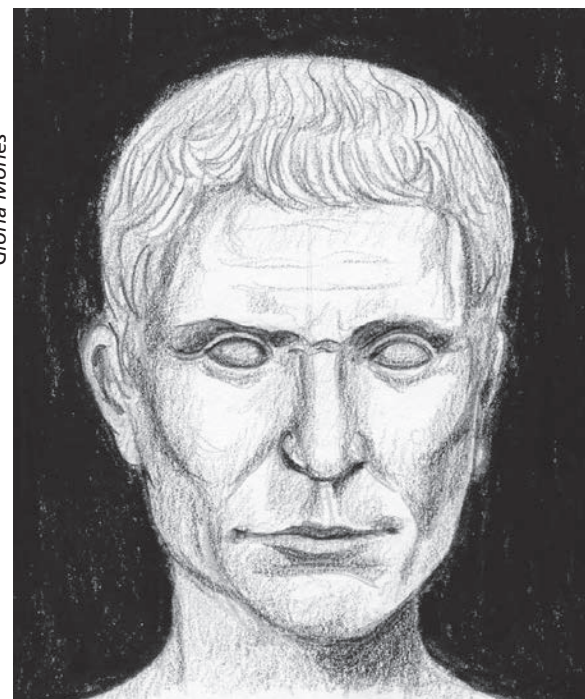
Vosaltres que porteu la paraula de vida
resplendiu com estrelles en un cel de nit.

Evangeli

Mt 22,15-21

Retorneu al Cèsar això que és del Cèsar,
i a Déu allò que és de Déu

Glòria Monés

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu:

En aquell temps, els fariseus planejaren la manera de sorprendre Jesús en alguna paraula comprometedora, i li enviaren alguns dels seus i dels partidaris d'Herodes a dir-li: «Mestre, sabem que dieu sempre la veritat, i que ensenyeu de debò els camins de Déu, sense miraments per ningú, sigui qui sigui, ja que no obreu per complaure els homes. Digueu-nos, doncs, què en penseu, d'això? És lícit o no, de pagar tribut al Cèsar?» Jesús, que s'havia adonat de la seva malícia, els respongué: «Hipòcrites, per què proveu de comprometre'm? Ensenyeu-me la moneda del tribut.» Ells li ensenyaren una moneda romana, i Jesús els preguntà: «De qui és aquesta figura i el nom que hi ha escrit?» Li diuen: «Del Cèsar.» Jesús els respon: «Doncs, retorneu al Cèsar això que és del Cèsar, i a Déu, allò que és de Déu».

Consultori bíblic

Ignasi Ricart

Claretà i biblista

Quin fonament bíblic té el dogma de la Virginitat de la Mare de Déu? (i II)

El Grup Ecumènic de Les Dombes fou fundat el 1937 per l'abbé Couturier i el pastor suís Baümlim i aplega bàsicament pastors protestants i capellans catòlics de França i Suïssa. Es troben regularment en el monestir cistercenc de Les Dombes, prop de Lió, amb la convicció que la reconciliació cristiana serà fruit de les mateixes esglésies a Crist, en un procés llarg i costós que culminarà en la unitat de la fe dins un pluralisme teològic. El 1999, van publicar *Maria en el disseny de Déu i en la Comunió dels Sants* (Ed. Claret), una «mariologia ecumènica»: una lectura ecumènica de la història i de l'Esclat. Presenten la mariologia que tenen en comú totes les Esglésies i en una segona part les qüestions controvertides (p. ex.: la Immaculada Concepció i l'Assumpció de Maria, la Virginitat perpètua de Maria, etc.), acompanyat de la conversió de les Esglésies.

El Grup de Les Dombes està d'acord a dir que el disseny de Déu —revelat per la Bíblia i acollit per la fe que és regula fidei i «s'articula» segons els tres articles del Credo en símbols— lliga concepció virginal i maternitat: el qui morí sota Ponç Pilat havia nascut de la Verge Maria.

Comentari de la Paraula

Deixebles dels fariseus i partidaris d'Herodes volen enxampar Jesús

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

L'enfrontament de Jesús amb els dirigents jueus va pujant de to. Els summes sacerdots i els ancians del poble li havien requerit amb quina autoritat actuava, però no els donà cap resposta, car ells es guardaren bé prou de reconèixer que el baptisme de Joan era obra de Déu, en qui ells mai no havien cregut (I); s'identificaren amb el fill menor de la paràbola, orgullosos d'haver acceptat l'encàrrec d'anar a treballar a la vinya, minimitzant que després no hi anaren (II); evitaren d'assumir que havien estat ells els vinyaters homicides que assassinaren els servents de l'amo de la vinya i mataren l'hereu, el seu fill, per quedar-se amb l'herència (III); finalment, amb la paràbola del rei que celebrava les noces del seu fill, havien quedat en evidència: ells, els primers cridats a les noces, se n'havien fet indignes, passant a ser convidats a les noces, i per tant a ser el nou poble elegit, els marginats d'Israel, disseminats per les cruïlles dels camins (IV). Els fariseus, en adonar-se que les paràboles que Jesús els havia adreçat els desacreditaven davant el poble, decideixen enxampar-lo en alguna expressió comprometedora. Van a trobar-lo de bracet amb els partidaris d'Herodes, el braç secular destinat a denunciar al Cèsar les paraules hostils que esperaven que pronunciaria Jesús. L'afalaguen perquè es pronunciï en un tema molt delicat: si es pronunciava a favor de pagar el tribut, perdria el fervor del poble; si s'hi negava, els herodians el denunciarien com un sediciós. En demanar-los ell que li mostrin la moneda d'un denari amb què hom pagava el tribut els ha posat entre l'espasa i la paret. No s'adonen que, en presentar-li la moneda del tribut, han acceptat a la pràctica l'autoritat del Cèsar, en perjudici de l'autoritat deguda solament a Déu. Jesús se'ls escapoleix canviant el verb «pagar», esgrimit per ells, pel de «retornar»: «Retorneu allò que és del Cèsar al Cèsar, i allò que és de Déu a Déu», mantenint separades les dues esferes.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIA I)

Temps de durant l'any

(SALTERI: SETMANA 1)

OCTUBRE

22. DIUMENGE

Diumenge XXIX de durant l'any, Verd. Lectures: Isaïes 45,1.4-6 / Salm 95 / 1 Tessalonicencs 1,1-5b / Mateu 22,15-21

SANTORAL: Marc, b.; Maria Salomé; Nunila i Alòdia, vg. i mr.

23. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: Romans 4,20-25 / Salm Lluç 1,69-75 / Lluç 12,13-21. O bé: *Sant Joan de Capestrano* (ML), Blanc. Urgell: **Dedicació de la catedral** (S), Blanc.

SANTORAL: Oda, vg.; Servand i Germà, mr.; Ignasi de Constantinoble

24. DIMARTS

Sant Antoni Maria Claret (MO), Blanc. Lectures: Romans 5,12.15b.17-19.20b-21 / Salm 39 / Lluç 12,35-38

SANTORAL: Martirià, mr.

25. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Romans 6,12-18 / Salm 123 / Lluç 12,39-48. Girona: **Mare de Déu del Collell** (MO), Blanc; Tarragona i Vic: **Sant Bernat Calbó** (MO), Blanc.

SANTORAL: Crisant i Daria, mr.; Crispí i Crispinià, mr.

26. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: Romans 6,19-23 / Salm 1 / Lluç 12,49-53. Vic: *Llucià i Marcià* (ML), Vermell.

SANTORAL: Rústic, b.; Viril, ab.; Evarist, p. i mr.

27. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: Romans 7,18-25a / Salm 118 / Lluç 12,54-59

SANTORAL: Florenci, mr.; Gaudiós, b.

28. DISSABTE

Sants Simó i Judes (F), Vermell. Lectures: Efesis 2,19-22 / Salm 18 / Lluç 6,12-19

SANTORAL: Ciril·la, vg. i mr.; Silvi, erm.

El sant

Per Eduard Brufau

Sant Ignasi de Constantinoble

A l'imperi bizantí els patriarques de Constantinoble no només van haver d'afirmar l'ortodòxia de la fe cristiana contra les heretgies, sinó que sovint també es van trobar amb l'oposició frontal i violenta d'alguns emperadors i de la classe governant. Això és el que li va passar al patriarca sant Ignasi de Constantinoble (c. 800-877).

Fill d'un emperador que va ser deposat, encara nen Ignasi va ser confinat en un monestir. Tot i la reclusió no volguda, el jove va descobrir la vocació monàstica i va acabar sent-ne abat. Escollit patriarca l'any 842 va refermar el culte a les imatges religioses contra l'heretgia iconoclasta, i va maldar per posar fi a la corrupció econòmica i moral en la vida política i religiosa. Aquesta actitud li va valdre l'enemistat de la classe dirigent, tortures i nou anys d'exili. Finalment va poder tornar a Constantinoble gràcies al suport del Papa de Roma i a l'arribada al tron de Bizanci d'un emperador més conciliador.

Llibres litúrgics

Darrerament, hem estrenat noves edicions d'alguns llibres litúrgics, tant en llengua catalana com en llengua castellana. En català fa molt poc que hem estrenat una nova edició de la Litúrgia de les Hores, molt treballada per la Comissió Interdiocesana de Litúrgia, i aprovada pels nostres bisbes, amb la *recognitio* de la Santa Seu. Ha estat publicada pel Centre de Pastoral Litúrgica (CPL). En aquesta nova edició s'ha tingut molta cura del vocabulari català en la pregària dels salms i antífones, així com també una renovació dels himnes que es troben en dues columnes, llatina i catalana. Les lectures bíbliques i patristiques de l'ofici han estat també molt més adaptades i seleccionades. En llengua castellana també fa molt poc que s'ha publicat la tercera edició del Missal Romà, en una excel·lent edició, per part de l'editorial de la CEE, i amb una bona presentació tant de la lletra com de cadascuna de les parts del Missal, adjuntant-hi alguns làmines artístiques. Esperem que molt aviat puguem tenir també la tercera edició catalana. El Vaticà II permeté la traducció dels llibres litúrgics a les llengües vernacles, amb traduccions fidels a les edicions típiques llatines, la qual cosa va suposar un gran treball de les comissions de versions per poder rebre la *recognitio* de la

Santa Seu. Les noves edicions d'aquests llibres litúrgics s'han anat ampliant amb misses i oracions dels nous sants i beats que l'Església ha beatificat i canonitzat, tant en àmbit universal com de les nostres Esglésies particulars i diocesanes. Alhora que s'han corregit defectes, s'han renovat oracions i rúbriques dels llibres anteriors. Aquests darrers dies, el papa Francesc, amb el *motu proprio Magnum Principium*, ha deixat les traduccions dels textos litúrgics en mans dels episcopats de cada nació. Per tant, ara la Santa Seu, ja no revisarà sinó simplement confirmarà les traduccions litúrgiques fetes per les conferències episcopals. La litúrgia és «popular» i no només clerical, és una acció per al poble, però també del poble.

Però, què és un llibre litúrgic?

Un llibre litúrgic és aquell llibre on trobem un conjunt de textos, d'oracions, de ritus i rúbriques, de fórmules, de lectures bíbliques, i de normes... per ser utilitzats en les celebracions litúrgiques. Aquests llibres sempre són aprovats per l'autoritat eclesiàstica competent. Són instru-

ments necessaris perquè les comunitats cristianes puguin actualitzar i celebrar el misteri pasqual de Jesucrist. En aquests llibres trobem una gran riquesa de la tradició i de la pregària de l'Església, recollides per transmetre i celebrar la fe eclesial. A vegades els llibres litúrgics recullen la tradició d'una Església particular, però per la comunió amb l'Església universal es converteixen en patrimoni eclesial comú. Existeixen també altres llibres d'ús litúrgic o devocionaris que ajuden a seguir la litúrgia, així com subsidis, i també llibres d'estudi o de lectura litúrgica, aprovats o no, però que no són pròpiament litúrgics ni oficials de l'Església. La riquesa del llibre litúrgic és molt gran, i està influïda per la cultura, l'espiritualitat i la vida religiosa pròpia de cada època de la història, de cada lloc, de cada comunitat, de cada llengua, etc. És per això que amb el pas del temps, alguns gestos, paraules o expressions perden sentit, fins i tot valor... i donen pas a noves paraules, expressions o gestos més propis del moment actual. És, doncs normal, que els llibres litúrgics també vagin canviant i es vagin enriquint amb noves versions i edicions. Això és propi d'un procés vital, d'adaptació i d'inculturació. Els llibres litúrgics són un signe clar de la vitalitat de l'Església i de l'Esperit Sant que la guia.

F. Xavier Parés Saltor
Delegat diocesà de Litúrgia d'Urgell
xpares@bisbaturgell.org

Què ens ha mogut a la unió de províncies canòniques?

Les Filles de la Caritat de Barcelona i Pamplona s'integren en una única província anomenada «Espanya est»

Assemblea provincial de les Filles de la Caritat de Barcelona (agost 2014).

Rosa Mendoza
Filla de la Caritat

Ens complau comunicar-nos amb els lectors de *Catalunya Cristiana* per fer-vos partícips de la recent unificació de les dues províncies canòniques de Barcelona i Pamplona. Barcelona, des de la seva casa central al carrer Provença, 24, s'ha sentit sempre arrelada al grup de seguidors i seguidores de Jesús en aquesta terra que, precisament, va ser el bressol de la nostra companyia a Espanya.

Tots compartim una realitat, pot ser providencial, del pas de Déu a les

nostres Congregacions i Instituts de Vida Apostòlica. S'imposa una serena reflexió per veure què ens demana el moment històric, no als nous membres que arribaran, que és assumpte de Déu, i sí a nosaltres que tenim a les nostres mans una bella història i una missió que transmetre. Es tracta de ser significatius i significatives davant la societat que ens contempla i davant Déu que és qui ens espera.

Les Filles de la Caritat estem fent aquest procés ja fa temps; i no volem pensar que el nostre replegament obeeixi a un fracàs vocacional. Com a cristianes, la paraula fracàs no te

Convoquem tots els lectors d'aquesta publicació a fer pinya amb nosaltres en la pregària a Maria de Montserrat

cabuda al diccionari...

Pels anys del Concili Vaticà II estava de moda l'expressió «signes dels temps» i se'ns convidava a endevinar per on passava Déu, «perquè els seus camins no són els nostres» (Is 55,8). D'altra banda, sant Vicenç de Paül ens deia ben clar: «No sou d'aquí ni d'allà, heu d'estar disposades per seguir el pas de la Providència.» Aquests pensaments i recomanacions han posat en els nostres cors més esperança que no pas angoixa.

El 27 de setembre del 2017, festa de Sant Vicenç de Paül, la superiora general de la nostra companyia, sor Kathlenn Appler, erigia la nova província canònica «Espanya est» i nomenava sor Juana Maria Belzunegui Lizárraga com a provincial. Li faran costat com a conselleres les germanes: Rosa García, Isabel Bugès, Anna Rodríguez, M. Tresa Astrain, M. Isabel Vergara i Rosa Tresa Vicedo.

No considerem el nom de la nova província com una circumstància i sí com una invitació a acollir una novetat de cada dia com qui rep el sol naixent.

Fins aquí ens ha guiat la reflexió serena, el discerniment responsable, l'acceptació de la voluntat de Déu; ens cal ara posar tot allò que tenim al nostre abast per ser significatives en l'activitat i en el repòs, en la salut i la malaltia, en un servei o en un altre, en un barri o en una ciutat; i sempre, amb la pregària a l'Amo de la vinya perquè hi ha molta terra a conrear, molts germans a les vores del camí que ens criden silenciosament. Catalunya, Navarra, Aragó, València i les Illes constitueixen, en aquests moments, el nostre espai territorial. Aquí intentarem donar respostes, com sempre, a la mesura de les nostres possibilitats.

Convoquem tots els lectors d'aquesta publicació a fer pinya amb nosaltres en la pregària a Maria de Montserrat. Els llaços que ens han lligat són forts. La crida de Déu segueix ressonant en el cor dels cristians i cristianes, convidant-nos a ser sal i ferment allà on sigui.

Rebeu una salutació cordial de sor Eduarda Vergara que, fins ara, ha estat l'última visitadora de la Província Canònica de Barcelona.

Des del Grup de servei

Comunitat de Jesús

Vivim un moment de la història de Catalunya i d'Espanya que és complicat i farcit d'incerteses pel que fa al seu desenllaç.

Pensem com a ciutadans que la Comunitat de Jesús, per petits que siguem, no hem de restar callats perquè tot el que passa o pugui passar ens afecta. Som ciutadans i tenim el dret i l'obligació de manifestar el nostre parer i de ser conseqüents amb els valors que guien les nostres vides, especialment pel que fa al respecte de la pluralitat d'opinions i les llibertats individuals i col·lectives.

Som conscients també que justament per aquest respecte a la pluralitat i sabent el xoc de legalitats al qual ens enfrontem, però,

sobretot, per la indefugible fidelitat als valors evangèlics hem de ser ara i en tot moment ciutadans moguts per l'exemple de Jesús. Malgrat les contradiccions que com a humans tenim i mirem de superar, per a nosaltres l'Evangeli no és una ideologia sinó un camí de vida.

També som conscients que al llarg de la Història les paraules de Jesús han estat manipulades a plaer per uns i altres i sovint amb la complicitat de l'Església. Tanmateix hem d'alinear-nos amb aquests religiosos, religioses i sacerdots que tantes vegades abans i ara també es posen al costat dels ciutadans que reclamen respecte pels seus drets i institucions, malgrat els innegables errors d'aquestes.

No volem una Església polititzada però refuseu també una Església

temerosa de dir als polítics i a la societat en general que el camí de la violència, de les imposicions i de les transgressions de la llei només porta a un escenari absolutament indesitjable.

Oferim també el nostre suport i la nostra pregària als esforços de mediació que fa l'Església, a través de les conferències episcopals catalana i espanyola, malgrat que les parts en conflicte, lluny de suavitzar les seves posicions, les reforcen amb les conseqüències conegudes per tots i les que poden ocórrer si la voluntat de diàleg no triomfa per damunt de tota altra consideració.

És justament diàleg el que fa falta en aquesta crisi, tanmateix la violència desfermada diumenge 1 d'octubre contra gent pacífica que volia votar en el referèndum

decretat il·legal, lluny d'apropar les parts, ha eixamplat una rasa que ja existia però que ara serà molt més difícil de superar. Ens caldran molta generositat i un cap molt fred perquè l'odi no s'apropii de nosaltres. Aquí els cristians, tots, per sobre de pàtries i d'ideologies, tenim una gran responsabilitat. No permetem que l'odi arrel·li en nosaltres ni en el nostre entorn!

I per acabar. Amb tot el nostre respecte i estimació, des d'aquestes pàgines volem enviar una forta abraçada als nostres germans i amics d'arreu d'Espanya amb els quals possiblement dissentim pel que fa al conflicte actual però amb els quals, per sobre de tot, ens uneix l'amistat i el mateix anhel i esforç per un món més just, el que els cristians en diem el Regne de Déu.

A Felip VI

A vós us tocava obrir una porta a l'entesa i a la concòrdia entre ambdues parts, demostrar-nos que compliu el mandat constitucional de moderar el funcionament de les institucions perquè teniu suficient autoritat per fer-ho.

Si sou rei de tot el país —i no saltres encara en formem part, majestat—, per què ja no hi som per a vós? És que ja no voleu representar-nos? Jo que sempre he volgut creure que no us posicionàveu per cap bàndol i que apostàveu sempre per la neutralitat política i institucional, però avui ja veig que m'equivocava.

ANNA MARIA MUNTADA
Granollers

El sentit del dolor

Pal·liar els efectes nocius del dolor és bo, sempre que s'utilitzin, com és lògic, els mitjans adequats. Però d'ordinari, els dolors punxen més com més força s'intenta rebutjar-los. Passa, sobretot, quan es tracta d'una malaltia que no s'esperava, d'una contradicció familiar o professional. No és estrany en aquests casos que molts es deprimeixin i s'acovardeixin: «No aguanto més!» «Això és superior a les meves forces!» I, plens de fúria, acaben llençant la tovallo-la. No comprenen que el dolor —quan s'interioritza en diem sofriment— té un sentit. Kant el va definir com «l'agulló de l'acció i la base del sentit real de la vida». L'home, si és prudent, sap que el que val costa, i que l'amor, quan és veritable, s'aconsegueix a través del dolor. El sofriment és una

Per fer front a la desigualtat

Oxfam demana que els governs adoptin un pla de set punts per fer front a la desigualtat:

- reprimir l'evasió fiscal de les empreses i de les persones riques;
- invertir en serveis públics gratuïts, com salut i educació;
- compartir la pressió fiscal de manera més equitativa, desplaçant la taxació de l'ocupació i el consum cap al capital i la riquesa;
- introduir salaris mínims i moure's cap a un salari de subsistència per a tots els treballadors;
- introduir legislacions sobre la paritat retributiva i promoure polítiques econòmiques per donar a les dones un tracte equitatiu;
- garantir xarxes de seguretat adequades per als més pobres, entre elles un ingrés mínim; i
- acordar un objectiu global per fer front a la desigualtat.

PEDRO J. PIQUERAS
Girona

prova d'autenticitat en l'amor. Ho han testimoniats amb la seva vida infinitat de persones generoses i sacrificades que, per amor, van descobrir el que significa patir pels altres i, fins i tot, saben donar-li un sentit transcendental.

MARIA DOLORS PUERTO
L'Hospitalet de Llobregat

Els humans no som iguals

Cap dels set mil quatre-cents milions d'humans no som iguals. Ni ho som genèticament ni en qualsevol altre aspecte, per més que ens servim d'uns mateixos drets o mantinguem comportaments similars en aquesta època presidida per la globalització del model occidental. Som diversos, i en aquestes diferències ha de trobar-se l'arrel de qualsevol avenç, a assolir per cada subjecte i sobre

els seus propis mitjans i el destí de la seva vida, servint-se d'exemples humans que tant contribueixen a coronar cadascuna d'aquestes fites.

No admetre aquest tòpic és no haver entès res. O, el que és pitjor, entestar-se pesadament en el disbarat.

DOMINGO MARTÍNEZ
Burgos

Així sí, president

Diàleg, diàleg i més diàleg. Gràcies per entendre i expressar allò que ara més que mai Catalunya i la seva ciutadania necessiten. Un espai per a la paraula, per al debat i per una sempre necessària sensatesa política que vostè ja ha demostrat en un moment històric.

MARTÍ MANCILLA
Granollers

El Consultori

PREGUNTES I
RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA
I MORAL
pel Dr. Joan Antoni
Mateo

Actituds...

Vull comentar-li una cosa que em preocupa. No cal dir que portem dies de molta tensió pel que fa al panorama polític. Veig persones que han deixat de parlar-se per aquests temes i em fa pena. El dia de Sant Francesc li vaig donar a una persona una estampa amb la famosa i estupenda pregària del sant. Se la va mirar, se la va llegir i em va dir: «Ho sento, jo, ni oblidó ni perdono.» Un cristià pot mantenir aquesta actitud? També m'agradaria que em digués sense embuts quina és la posició de l'Església en tot aquest afer de Catalunya perquè he constatat que molts sacerdots s'expressen en sentits ben diferents...

Afortunadament, per a la immensa majoria dels habitants del nostre planeta, l'actitud de Déu mai no serà «ni oblidó, ni perdono». Tots moriríem irremeiablement en l'eterna misèria. Aquesta actitud no és cristiana. Jo també he sentit aquesta expressió en moltes persones darrerament. A un conegut meu que estava molt crispat li vaig dir: «Ho sento per tu, perquè a qui més mal fa aquesta actitud és a tu mateix.» Efectivament, tancar-se a no perdonar, a mantenir l'odi i l'esperit de revenja rosega els cors i comporta inquietud i malestar. Seria bo que ens adonéssim que l'esperit del perdó és profundament alliberador i higiènic per a nosaltres mateixos. També cal dir que de vegades aquestes expressions són fruit d'una excitació i ofuscació momentànies i que molts cops es queden, per sort, en simples paraules perquè després la gent s'assossega i s'hi repensa. Com a cristians, hem d'implorar a Déu la gràcia de ser instruments de pau i de perdó, en paraules de sant Francesc d'Assís. Aquests dies cal propagar molt la pregària del sant i animar a resar-la.

Ens convé sembrar harmonia i posar bàlsam a les ferides que s'estan produint. Respecte la posició de l'Església sobre el tema que vostè consulta li diré que només els bisbes representen l'Església en els seus territoris, i en virtut de la naturalesa col·legial de l'ordre episcopal, són les conferències metropolitanes i nacionals les que expressen una posició autoritzada. Així, per respondre la seva pregunta n'hi ha prou de llegir les notes emanades per la Conferència Tarraconense i la Conferència Episcopal Espanyola per saber amb claredat la resposta a la seva pregunta. Finalment, i a títol personal, li diré que, donades les diferents sensibilitats que hi ha a les nostres comunitats, jo, com a pastor, sempre procuro fomentar la unió i la concòrdia i evitar qualsevol forma de posició que pugui generar divisions.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

«El qui se sap escoltar a si mateix pot es

Maria Rosa Buxarrais, presidenta de la Fundació Ajuda i Esperança

Carme Munté

El 934 144 848 és el número del Telèfon de l'Esperança de Barcelona, un número operatiu les vint-i-quatre hores del dia i els 365 dies de l'any. Va ser fundat pel sacerdot caputxí i psicòleg Miquel Àngel Terribas. En moments de dificultat, a l'altra banda del fil telefònic hi trobes una veu amiga que no et jutja ni et proposa solucions fàcils, sinó que es limita a acompanyar-te en el teu procés. El primer criteri és el de l'anonimat. El segon, que no hi ha límit de temps per a la trucada. En parlem amb Maria Rosa Buxarrais, pedagoga, psicòloga i presidenta de la Fundació Ajuda i Esperança, que va néixer fa 30 anys per gestionar el Telèfon de l'Esperança.

L'any 2016 el Telèfon de l'Esperança va atendre un total de 22.614 trucades, un 5,5% més que el 2015. Per què augmenta el nombre de trucades?

El Telèfon de l'Esperança de Barcelona té 48 anys d'existència, però molta gent encara no el coneix. Gràcies a la difusió que n'han fet els mitjans de comunicació, hem aconseguit que molta més gent el conegui. D'aquesta manera, el nombre de trucades ha augmentat. Això és positiu per un costat, però negatiu per l'altre, perquè si augmenta el nombre de trucades vol dir que hi ha més gent que es troba sola, que necessita compartir les seves angoixes, els seus problemes... D'altra banda, si no tenim persones a prop amb qui compartir les nostres inquietuds, ens hem de plantejar com a societat què no estem fent bé.

Quina és la xifra de trucades el 2017?

Continua augmentant el nombre de trucades diàries. Hem passat de 65 a 85 trucades diàries.

El perfil majoritari continua sent el de la dona soltera entre 40 i 70 anys que viu a Barcelona?

El perfil es va diversificant cada cop més. Fins i tot ens entren trucades de joves de 17 a 30 anys. Els joves tenen més reticència a l'hora de trucar i això ens fa plantejar que tard o d'hora hauran de fer servir els xats.

Ja teniu en marxa una aplicació: *esperanca.cat*.

Aquesta *app* permetrà la possibilitat de fer un xat que preservi un dels nostres lemes, que és el de l'anonimat. Molta gent que truca el que valora molt positivament és que la persona que hi ha al darrere no en sap res, no la jutja, no fa cap judici de valor, sinó que l'acompanya en el seu pensament, la seva problemàtica, per tranquil·litzar-la, donar-li pau i acollir-la. Aquest és l'objectiu dels voluntaris: no donar consell ni jutjar sinó acompanyar la persona en el procés de reflexió individual que la porti a veure les coses d'una altra manera, a tenir esperança, que al cap i a la fi és l'objectiu del telèfon.

El telèfon continua sent la mi-

Maria Rosa Buxarrais.

llor eina?

Hauria de continuar sent-ho, perquè no és el mateix respondre al telèfon que escriure i portar un xat. Així mateix, escriure no és el mateix que parlar. Una conversa telefònica et permet afegir matisos a la comunicació. És veritat que també podem fer un Face Time, però parlar cara a cara tampoc no és el mateix que fer-ho per telèfon.

Per què un jove en l'era de les comunicacions en un moment donat necessita trucar al Telèfon de l'Esperança?

Perquè se sent rebutjat, té baixa autoestima, se sent sol, té problemes a l'escola, amb els pares no sap com parlar-hi. Ens ha trucat a mitjanit algun jove que els amics l'han deixat plantat... Hi ha casuístiques variades. El jove que ens truca és perquè realment té una necessitat molt clara de tenir algú amb qui compartir la seva angoixa. Un jove pot tenir molts seguidors a les xarxes socials, però en realitat no tenir ningú amb qui compartir les seves vivències i preocupacions. Les xarxes socials de vegades són una pantalla que no permet saber com és i què pensa realment un jove. L'adolescència és el període de la impostura, en què la persona per agradar els altres és capaç d'anar en contra dels propis principis o valors. De vegades aquesta impostura li acaba fent mal.

Quina és la durada mitjana de les trucades?

La mitjana de trucades és d'uns 20 minuts. N'hi ha de més breus i d'altres

«Les trucades a la nit són més punyents, més dures, amb un contingut de més preocupació»

«Si poguéssim obrir la tercera cabina podríem atendre més trucades, però per a això necessitem més voluntaris»

«Alguna persona ens ha trucat quan ja s'havia pres les pastilles perquè volia morir-se escoltant una veu»

perquè nosaltres l'hi diguem. Tenim una colla de persones que ens truquen habitualment, això és una característica comuna a tots els telèfons. Hi ha una sèrie de persones per a les quals el Telèfon de l'Esperança és com la seva família. Hi recorren quan tenen una problemàtica, els ajuda a seguir vivint i a seguir tenint esperança.

En quines franges horàries hi ha més trucades?

En totes les franges horàries hi ha trucades, però el tipus de trucades sí que és diferent de dia que de nit. Les trucades a la nit són més punyents, més dures, amb un contingut de més preocupació.

I pel que fa a les èpoques de l'any, les vacances i el Nadal són també quan es reben les trucades més punyents?

Sí, perquè en les dates assenyalades el fet de no tenir ningú encara empitjora la situació. D'altra banda, en aquestes dates també ens costa més trobar voluntaris.

Actualment teniu 170 voluntaris. Quins són els forats que necessiteu omplir?

Tenim espais buits els caps de setmana, les nits i les festes assenyalades. També hi ha una franja, de 18 a 22 h, en què ens queden trucades sense poder atendre. Si poguéssim obrir la tercera cabina podríem atendre més trucades, però per això necessitem més voluntaris.

Quines característiques ha de tenir el voluntariat del Telèfon de l'Esperança?

que poden arribar a una hora i mitja. El temps és il·limitat, és el temps que la persona que hi ha darrere del telèfon necessita. Amb això som molt curiosos. No tallem les trucades. La persona penja perquè realment vol fer-ho, no

coltar millor els altres»

93 414 48 48
Telèfon de l'Esperança

Voluntari del Telèfon de l'Esperança de Barcelona.

Ha de saber escoltar, cosa que no és fàcil. Aquella persona que no sap escoltar, que té la tendència, quan li expliquen un problema, a trobar ràpidament la solució o donar un consell, no ens serveix. El voluntari ha de deixar que l'altre s'expressi, ha de vigilar com diu les coses, ha de ser conscient que està parlant amb persones que tenen problemes i necessiten una acollida. No ha d'interferir ni exposar les pròpies opinions polítiques ni opcions religioses. D'altra banda, també és important que el voluntari tingui un equilibri emocional. I, finalment, ha de comptar amb una disponibilitat d'un mínim de deu hores al mes.

Com feu la selecció del voluntariat?

Fem entrevistes i tests de personalitat. La segona fase és la formació. Després, s'iniciarà en l'escolta acompanyat d'un tutor. I finalment ja ho farà sol. D'altra banda, fem formació continuada. Adaptem la formació en funció del perfil de les persones que més truquen.

Saber escoltar també és un aprenentatge?

Sí. A mesura que vas escoltant, vas aprenent a fer-ho. Et trobes de vegades amb trucades molt dures, però també n'hi ha de molt maques. El balanç sempre és positiu. La satisfacció personal de veure que pots ajudar la gent només escoltant una mica omple moltíssim. Tots els voluntaris en fan un balanç positiu, malgrat que hi ha trucades difícils, gent que es vol llevar la vida, problemes greus...

No doneu solucions però sí que en alguns moments actueu. Quan?

Actuem sempre que la persona ens en doni permís. Si ens truca una persona que es vol llevar la vida però que no vol dir-nos ni qui és, ni on viu, no la podem localitzar i no podem fer-hi res. En canvi, quan la persona sí que vol ser localitzada, aleshores activem el protocol. Amb l'ajuda de la segona cabina, intentem localitzar la persona mentre truquem al 112.

Deu ser molt dur no poder actuar en determinats casos...

Alguna persona ens ha trucat quan ja s'havia pres les pastilles perquè volia morir-se escoltant una veu. Acaba penjant o ja no diu res més, i el voluntari es queda molt tocat. Els voluntaris tenen por de trobar-se amb trucades d'aquestes perquè no és fàcil gestionar les emocions. Per això comptem amb una psicòloga que atén el voluntariat davant d'aquesta mena de trucades. Som persones i ens afecta el que els passa als altres. Has d'aprendre a conviure amb això.

Vostè també promou la Pedagogia de la Interioritat. Per escoltar els altres és important escoltar-se un mateix?

És bàsic, perquè el que se sap escoltar a si mateix, segur que podrà escoltar millor els altres. Quan diem que els voluntaris han de passar per un moment emocionalment estable ens referim precisament a això. El voluntari ha de fer un exercici de treballar-se a si mateix, conèixer els seus desitjos, les seves angoixes, les seves creences;

en definitiva, ha de fer un treball del seu interior. El treball interior ha de començar des que som petits, amb moments de silenci que ens permetin escoltar-nos a nosaltres mateixos. El món de les tecnologies ens té tan atrapats que no som capaços ni d'avorrir-nos. Treballant amb infants i joves de primària i secundària he vist que un exercici que els costa és explicar què els agrada i què no. Un exercici ben simple però que, si no l'has practicat de jove, aleshores arribes a l'edat adulta i tampoc no sabràs fer-lo i, per tant, no podràs crear-te una opinió de les coses.

Casa de l'Ésser

Maria Rosa Buxarrais és catedràtica de la Facultat d'Educació de la Universitat de Barcelona. És la investigadora principal del GREM (Grup de Recerca en Educació Moral) de la UB. És doctora en Pedagogia i llicenciada en Psicologia per la UB.

També forma part de la Casa de l'Ésser, una associació creada fa un any que vetlla pel benestar de l'ésser humà en totes les seves dimensions com a motor de transformació i construcció d'una societat més cohesionada, equitativa i creativa. «Treballem la interioritat i el silenci amb l'objectiu d'anar a l'encontre del nostre Ésser, de no quedar-nos només amb l'exterior», explica Buxarrais.

El projecte està liderat per Gemma Téllez i el constitueix un grup molt heterogeni de gent: psicòlegs, educadors, empresaris, músics, religiosos... «L'objectiu actual és comptar amb un local social on poder fer cursos i tallers per treballar la interioritat.»

Segons Buxarrais, fins ara el projecte estava a les beceroles i ara s'estan fent passos per visualitzar-lo al conjunt de la societat. «El treball interior permet que la societat sigui conscient que el tipus de relacions que hem de tenir no han de ser interessades ni materials.»

En aquest projecte, «es tracta d'anar-hi integrant tots els estaments de la societat». «Volem implementar l'aprenentatge de l'ésser a les empreses, les institucions i les llars. Els canvis sempre costen, però hi ha un interès global creixent.»

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826

Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

www.centromedicoplazamolina.es

Acompanyem el bisbe Sebastià a Mallorca

El bisbe Sebastià Taltavull ha servit durant més de vuit anys l'Església diocesana de Barcelona fent honor al seu lema episcopal: «Vosaltres sou els meus amics.»

Una manera d'agrair-li el seu servei generós és acompanyar-lo en l'inici del ministeri episcopal com a nou bisbe de Mallorca. Per això el Club+Amics de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel ha organitzat un pelegrinatge a Palma de Mallorca del 24 al 26 DE NOVEMBRE, amb l'acompanyament espiritual de Mn. Jaume Aymar

«No tinc paraules per agrair tot el bé que he rebut i tot el que he après, vivint el goig de l'amistat i del servei pastoral, tal com Jesús ens ho demana quan ens diu que som els seus amics»

Sebastià Taltavull

Resum de l'itinerari

DIVENDRES 24 DE NOVEMBRE: **BARCELONA-MALLORCA**

Presentació a la terminal T1 de l'aeroport del Prat a les 16 h davant del mostrador central d'informació. Tràmits de facturació assistits pel personal de Ruth Travel. Sortida en el vol de Vueling a les 18 h. Arribada a les 18.50 h a l'aeroport de Palma de Mallorca. Un autocar privat ens durà des de l'aeroport fins a l'Hotel HM Jaime III 4**** o similar de Palma de Mallorca. Distribució de les habitacions. Sopar en un restaurant proper a l'hotel. Allotjament.

DISSABTE 25 DE NOVEMBRE: **MALLORCA**

Esmorzar a l'hotel. Anirem caminant a la catedral per assistir a la celebració de presa de possessió del bisbe Sebastià Taltavull. Dinar en un restaurant. Tarda lliure per gaudir del centre de Palma. Sopar en un restaurant proper a l'hotel. Allotjament.

DIUMENGE 26 DE NOVEMBRE: **MALLORCA-BARCELONA**

Esmorzar a l'hotel. Excursió al santuari de Lluc. Celebració de l'eucaristia. Dinar en un restaurant. Excursió a Sóller. A les 19.40 h sortida en vol de Vueling. Arribada a Barcelona a les 20.35 h

Preu per persona en règim d'habitació doble: 480 euros
Suplement individual: 120 euros

Per formalitzar la inscripció cal fer el pagament total, segons es viatgi en habitació doble a compartir (480 euros) o en habitació individual (600 euros), al següent número de compte: ES51-2100-3054-63-2200488789 (CaixaBanc) Indicar a la transferència: Bisbe Mallorca És imprescindible enviar justificant del pagament, còpia del DNI i full d'inscripció a info@ruthtravel.es

In memoriam

Memòria eterna!

Sebastià Janeras

El propassat dia 21 de setembre moria a Vic, a l'Hospital de la Santa Creu, Mons. Josep Casanova. Feia prop de dos anys que residia a la casa sacerdotal de Vic. Nasqué a Torelló el 26 de desembre de 1929, havia iniciat els estudis de Dret a la Universitat de Barcelona, però després ingressà al Seminari de Vic. Interessat per les Esglésies orientals, anà al Seminari de Sant Josafat, de l'Església ucraïnesa grecocatólica, a Roma, on es llicencià en Teologia a la Pontifícia Universitat Urbaniana. Ordenat sacerdot de ritu bizantí el 15 d'agost del 1960, fou destinat a les comunitats ucraïneses d'Alemanya: primer a Munic, de 1962 a 1971, a les comunitats ucraïneses dins de l'arxidiòcesi de Colònia, amb residència a Pforzheim i després a Krefeld.

Pel gener de 1972 es traslladà a la diòcesi de Sokodé, al Togo, on s'encarregà de la formació de catequistes i alhora ensenyà a l'institut estatal de segon ensenyament. L'any 1981 retornà a Alemanya, per a tenir cura pastoral de les comunitats ucraïneses, sobretot d'Hamburg, on residia, però també de Berlín i posteriorment de les comunitats escampades pels països escandinaus. Feu estades a Ucraïna, on ensenyà a l'Institut de teologia d'Ivano-Frankivsk. Apreciat per la jerarquia ucraïnesa grecocatólica, tin-

MCS Arquebisbat Tarragona

L'any 2008 el president d'Ucraïna, Víktor Iúshenko, li concedí la Medalla Pels Mèrits en Tercer Grau

gué una gran amistat amb el qui fou arquebisbe major de l'Església ucraïnesa grecocatólica, Liubomir Húzar.

L'any 1996 tornà a Catalunya, al seu poble natal de Torelló. Des d'aquí organitzà les diverses comunitats d'ucraïnesos grecocats a Catalunya i arreu de l'Estat espanyol. Fou l'artífex de la cessió, per part de l'arquebisbat de Barcelona, de la parròquia de Santa Mònica a la comunitat ucraïnesa, i, l'any 2011, acompanyà el cardenal

Lluís Martínez Sistach a Ucraïna, convidat per l'arquebisbe major Sviatoslav Xevtxuk. Durant uns anys fou el responsable d'Ecumenisme del bisbat de Vic i delegat episcopal per a l'atenció als catòlics de ritu oriental. Sovint celebrava també la Divina Litúrgia en diverses parròquies de Catalunya que ho sol·licitaven, acompanyat pel cor Irini.

L'any 1985 havia estat nomenat capellà de Sa Santedat, amb el títol

de Monsenyor, i el 1989 l'Església ucraïnesa li donà el títol de *mitroforni prelat* (és a dir, amb dret a mitra). L'any 2008 el president d'Ucraïna, Víktor Iúshenko, li concedí la Medalla Pels Mèrits en Tercer Grau. El seu caràcter obert i afable, amant de la conversa, li obrí un món molt gran d'amics, tant a Catalunya, com a Alemanya, Ucraïna i arreu dels països que visità.

Αἰωνία ἡ μνήμη! Вічна пам'ять! Memòria eterna!

Casal d'estiu de la Fundació Pere Tarrés.

La Fundació Pere Tarrés ha concedit 10.375 beques per a colònies i casals d'estiu

Redacció

Aquest estiu, 4.531 infants en situació de vulnerabilitat social han tingut l'oportunitat de poder participar en 10.375 activitats de colònies i casals d'estiu becats per la Fundació Pere Tarrés gràcies a la campanya «Ajuda'ls a créixer».

Donar aquesta oportunitat als nens i nenes de famílies amb dificultats socioeconòmiques aquest estiu ha estat possible gràcies al suport de la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona, la Diputació de Barcelona, la Diputació de Tarragona, el 0,7% de l'IRPF per «al-

tres finalitats socials», l'Obra Social de "la Caixa", i la col·laboració de diverses organitzacions, empreses i particulars. En total, la Fundació Pere Tarrés ha destinat 1.249.153,77€ a aquests ajuts.

En els darrers sis anys, la Fundació Pere Tarrés ha hagut d'incrementar un 171% el nombre d'ajuts atorgats a les famílies amb menys recursos. Malgrat aquest augment, ha aconseguit atendre totes les sol·licituds rebudes. Per concedir les beques, la Fundació realitza un rigorós procediment per analitzar la situació socioeconòmica de cada nen o nena, i assignar-li l'activitat d'educació en el lleure més adient

VEREMUNDO
velón veremundo lo mejor del mundo

Distribuidor exclusivo para España de
veremundo@veremundo.com - www.veremundo.com

Partida Fanecaes, s/n. - Apdo. Correos 19 - 46860 ALBAIDA (Valencia) - Tel.: 962 900 971 - Fax: 962 901 362

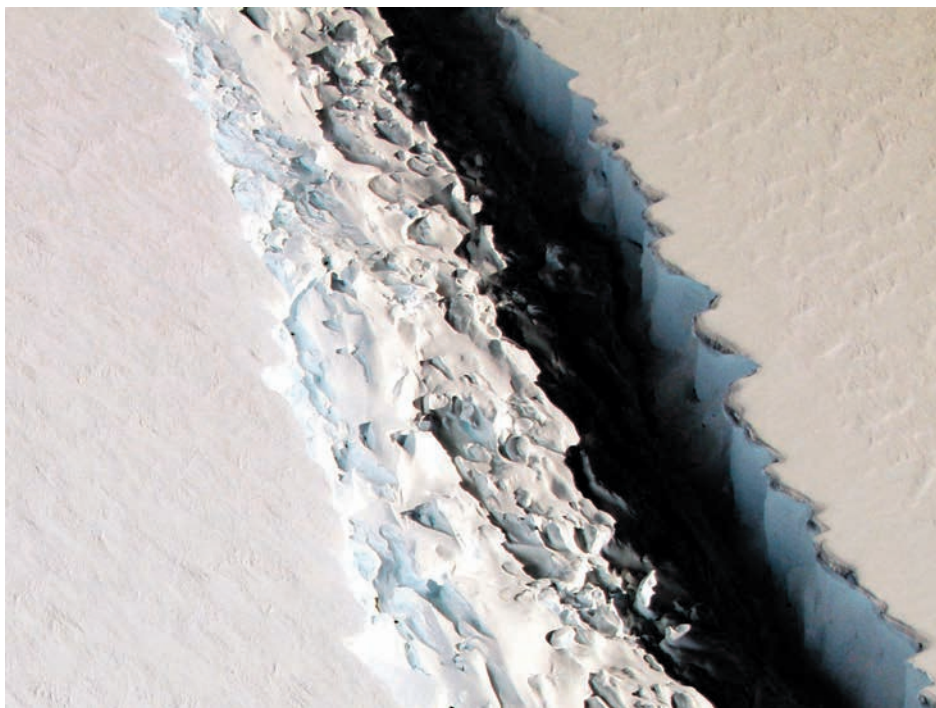

Actualitats científiques

Què se n'ha fet del gran iceberg després de l'Antàrtida el juliol passat?

Tots ho recordareu, perquè els diaris n'anaren plens. El 12 de juliol d'enguany de la Plataforma C del gran continent de l'Antàrtida, al sud del nostre planeta, es desprenia una gran massa de gel que es convertia en l'iceberg més gran conegut des de tota la història humana. La seva extensió superficial es calculà que estava compresa entre 5.800 i 6.000 km². Per fer-nos idea: l'illa de Mallorca en té 3.640 km². Aquest enorme bloc de gel era d'un gruix d'uns 40 metres i el seu pes superava el bilió de tones. Davant la incursió en el mar d'una massa gèlida d'aquest tipus hom podia preguntar-se: quines en seran les conseqüències?

El fet era previsible i el canvi climàtic hi tingué segurament la seva part. Ja feia uns 10 anys que els satèl·lits americans de prospecció del nostre planeta havien observat una gran esquerda que es formava en aquell lloc de l'Antàrtida conegut amb el nom de Plataforma C. A partir del 2014 el procés s'accelerà. El fenomen era seguit i estudiat per la Universitat Galesa de Swansea i, també, pel British Antarc-

Ruptura de la plataforma C a l'Antàrtida.

tic Survey. L'esquerda va anar eixamplant-se i no es veié pas inesperat el desenllaç, o sigui el despreniment.

Ara bé, una massa tan enorme pot

fer mal, oi? Tots sabem que hi ha hagut accidents en vaixells per haver xocat amb icebergs ben petits, i qui pot deturar-ne un de tan grandíol? La res-

posta, gràcies a Déu, és que fins ara, en aquest cas, no hi ha hagut cap desgràcia que se sàpiga. Aquest gran bloc es mou molt lentament i va perdent espessor. A més es troba en un lloc que està pràcticament fora de rutes comercials. I aviat es descompondrà en trossos petits i acabarà fonent-se com fan tots els altres icebergs, fent potser, això sí, que el nivell mitjà del mar creixi algun mil·límetre.

Però hi ha un altre punt que cal notar: ens recorda que el canvi climàtic és un fet i que està causant fets nous, com el despreniment d'aquesta gran massa de gel. Cedim la paraula a Paul Johnston, director de la Unitat Científica de Greenpeace internacional: «El desglaç de l'Antàrtida és l'alerta roja del planeta sobre els perills del canvi climàtic. El despreniment d'aquest iceberg és el tercer dels últims anys, probablement un senyal de l'impacte global del canvi climàtic i de la necessitat urgent d'implantar l'acord de París per buscar un futur 100% renovable i deixar de cremar combustibles fòssils» Crec que cal tenir en compte el que ens diuen els experts!

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Tradicions remeieres

Les propietats remeieres de l'esparguera

L'esparguera (llat., *Asparagus officinalis*; cast., *espárrago*) és una de les herbes remeieres anomenades «oficials», és a dir, aquelles que entren en els preparats farmacèutics. Cal assenyalar que és a l'arrel de l'esparguera on hi ha situats els principals principis actius d'aquesta planta oficial tan popular, essent ja coneguda pels grecs i pels antics egipcis per les seves notables i eficients propietats diürètiques. D'espàrrecs n'hi ha de moltes menes i hom prefereix els de marge i els boscans, especialment aquells que es fan en els alzinars i que combinen, molt bé, amb la truitada d'ou atès el seu gust una mica amargant. També és molt estimat en la gastronomia l'espàrrrec blanc, o conreat, que és molt carnós al paladar i és de textura suau, i molt apte per ser confitat, tot i que en els mercats sol abundar l'espàrrrec verd que hom el pot menjar tant bullit, fregit o àdhuc fet a la brasa. L'espàrrrec és una menja ideal per gaudir de bones digestions i, gràcies als nivells de potassi que duu, impedeix les rampes musculars, especialment a les extremitats.

L'arrel de l'esparguera forma part del famós xarop diürètic anomenat de

les cinc arrels (fonoll, julivert, api, galzeran i esparguera) usat tradicionalment per combatre la retenció d'orina. Els antics frares assenyalaren que de l'esparguera «Se emplea la raíz en cocimiento con las puntas y brotes de la planta, y se prepara un sedante para el corazón. Se prescribe en las hi-

dropesías, palpitations cardíacas, catarros bronquiales y tisis pulmonar. La raíz se emplea en la ictericia y en la obstrucción intestinal y afecciones de las vías urinarias. El rizoma entra en el jarabe de las cinco raíces» (Pótimas de capuchino, 54). Una de les moltes receptes per guarir la retenció urinària aplicada per la tradició remeiera dels infermers conventuals dels caputxins, fou recollida pel P. Hilari d'Arenys de Mar (†1976), i diu així: «*Receta capuchina para curar la retención de orina. Se hará lo siguiente: Tomarás una onza de raíz de esparguera y se harán astillitas pequeñas de ella, y se meterá dentro de una olla con cuatro vasos de agua de fuente. Se meterá al fuego haciendo que hierva hasta que haya disminuido, o menguado, una cuarta parte. De los tres vasos que sobrarán, tomarás uno por la mañana en ayunas, otro a media tarde, y el último al tiempo de acostarse. Esto lo harás algunos días seguidos y conseguirás la curación. Con dichos tres vasos de agua que has de tomar, mezclarás*

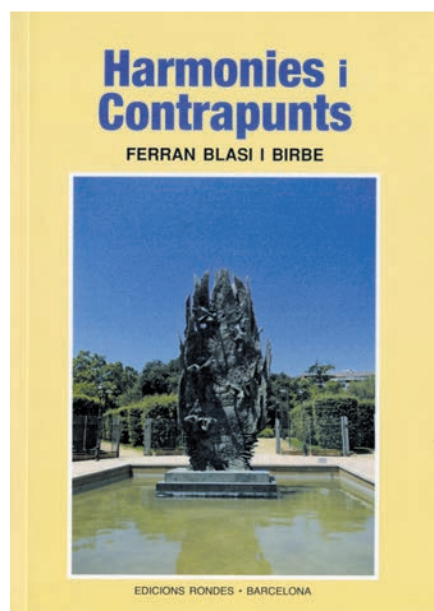
Fra Valentí Serra
de Manresa
Arxiver dels
caputxins

entre los tres, un cuarto vaso de sal nitro que comprarás en la botica, y si te gusta lo dulce, lo endulzarás con azúcar, absteniéndote de tomar cosas saladas, ni alcohólicas, ni nada picante» (APCC, Receptari, s. d.). Com que l'espàrrrec té un alt contingut d'*asparagina* és diürètic molt poderós però no pas recomanable pels que pateixen de gota.

A propòsit de les diverses propietats remeieres de l'esparguera, fra Jacint de Sarrià escriví l'any 1751 que: «La [ar]rel d'esparguera cuyta ab vi o vinagre mitiga lo dolor dels membres dislocats y los brots remullats ab vi blanch curen el dolor de riçons» (BHC, De algunas herbas, f. 140). Estudis recents han posat de manifest que l'espàrrrec gaudeix de propietats antibacterianes i antiinflamatòries i, alhora, és molt ric en vitamina B (que ajuda al correcte funcionament del sistema digestiu) i en vitamina A (que ajuda a l'absorció del ferro dels aliments). També, l'espàrrrec conté sofre, que facilita la depuració del fetge. A l'article vinent us parlaré, si Déu vol, de la draba, coneguda popularment a la ruralia com a bàbol o papola.

FERRAN BLASI I BIRBE
Harmonies i contrapunts
Edicions Rondes, 2017, 291 pàg.

Aquest llibre s'adreça als lectors necessitats d'optimisme i que volen una convivència tan harmònica com sigui possible. Els obstacles de la vida permeten repensar, reaccionar i tornar a mirar la realitat amb il·lusió i amor. Dret, justícia, ètica, valors, educació o llibertat són alguns dels temes que Ferran Blasi ens proposa en aquestes pàgines des de la humilitat i des de la humanitat.

CHIP ESPINOZA
Los millennials ante el desafío profesional
Ediciones Palabra, 2016, 206 pàg.

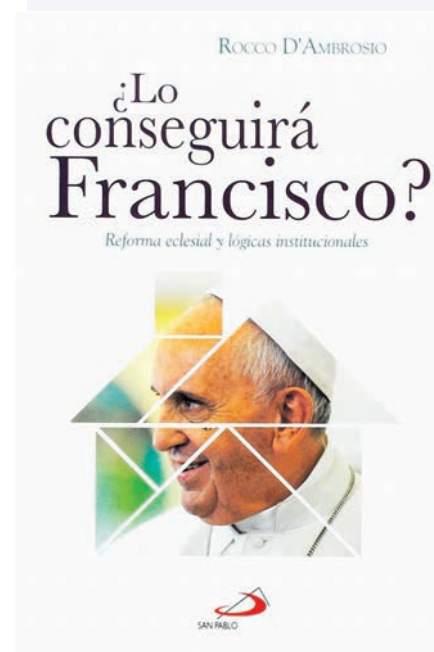
El món laboral és un terreny desconegut per als *millennials*. Han de fer front a una experiència completament diferent de les que han viscut fins aleshores. Els models d'autoritat de l'empresa també són diferents. L'accés a la feina per primera vegada és tot un repte. Aquest llibre proposa set habilitats per aconseguir l'èxit al món laboral.

BEN FURMAN
Habilidades para niños
Herder, 2017, 204 pàg.

Com gestionar els problemes emocionals i conductuals dels infants a partir dels 3 anys d'edat? Ben Furman ensenya que els infants poden superar molts d'aquests «problemes», millor i més ràpid, si ens hi atensem d'una altra manera. La recepta és convertir-los en gestors dels seus propis processos d'aprenentatge, treballant amb la seva xarxa social i acudint a professionals que els ajuden com a guies i entrenadors.

ROCCO D'AMBROSIO
¿Lo conseguirá Francisco?
San Pablo, 2016, 132 pàg.

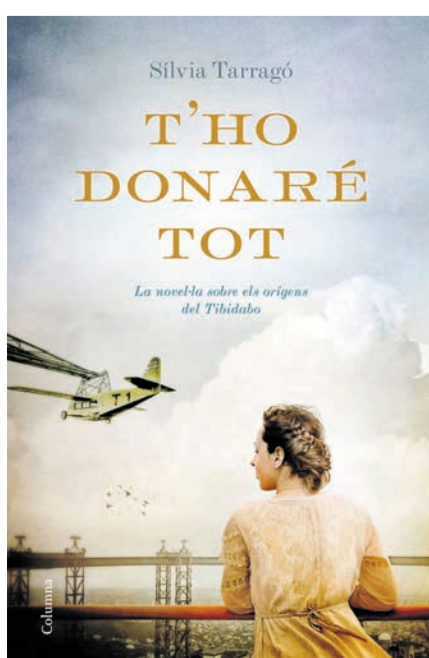
Aquest assaig intenta buscar algunes respostes a la incògnita de si el papa Francesc aconseguirà la reforma de l'Església que tant desitja. Es tracta d'un gran repte per a l'Església com a institució i també per a cadascun dels seus membres. Una reforma que rep crítiques i que és vista fins i tot amb escepticisme, però que no atura el Pontífex en el seu impuls d'aconseguir una Església capaç de mostrar el rostre misericordiós del Pare.

NELL LEYSHON
Color de llet
Angle Editorial, 2017, 191 pàg.

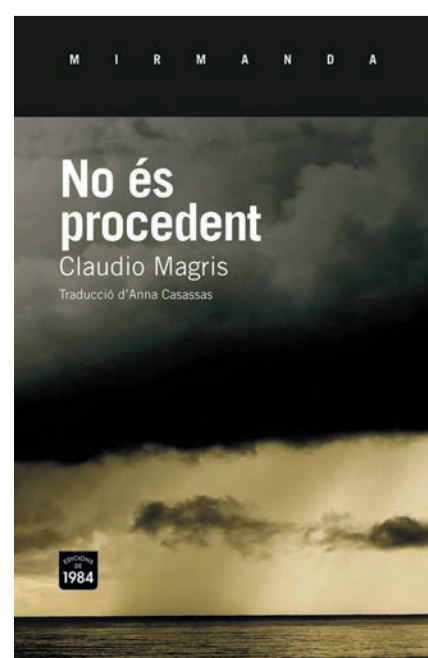
Es diu Mary i té una cama esguerdada. A l'Anglaterra rural del 1830 treballa des que surt el sol fins que es pon amb la seva mare i les seves tres germanes. Estima amb bogeria el seu avi i viu sotmesa al seu pare, com tota la família. Als 14 anys, la vida li canvia quan abandona la granja per anar a servir a casa del vicari. Una història esfereïdora que no deixa indiferent el lector.

SÍLVIA TARRAGÓ
T'ho donaré tot
Columna Edicions, 2017, 285 pàg.

És el darrer dia del 1901. Al mateix temps que es brinda pel cap d'any, neixen les bessones Àngela i Aurora, filles d'un dels obrers que treballen en la urbanització del Tibidabo. En aquesta novel·la se'ns dibuixa una Barcelona cosmopolita, pionera i bohèmia de principis del segle XX. Intriga, drama i romanticisme ens transporten als orígens del parc d'atraccions.

CLAUDIO MAGRIS
No és procedent
Edicions de 1984, 2016, 382 pàg.

Una obsessió: recollir els instruments inventats per l'home per matar els seus semblants. Fusells, metralladores, tancs, espases, baionetes... un museu per exorcitzar els horrors de la guerra i una poderosa advertència a favor de la pau. L'autor aprofundeix en els inferns humans i mira cara a cara a les guerres de cada època i de cada país. Una visió certa i precisa que porta a la reflexió.

A. J. RICH
La mano que te da de comer
Maeva Ediciones, 2017, 271 pàg.

Un *psicotriller* fascinant amb un gir final inesperat publicat en 17 països. Una història pertorbadora que analitza les nostres emocions i febleses més íntimes i que planteja una qüestió inquietant: realment coneixem les persones amb qui compartim la vida? El protagonista d'aquesta novel·la, Morgan, no trigarà a descobrir que la seva vida està en perill...

Crítica literària

Monaquisme de l'antiguitat tardana

La Facultat Antoni Gaudí d'Història, Arqueologia i Arts Cristianes de l'Ateneu Universitari Sant Pacià acaba de publicar el llibre *El monacat insular de la Mediterrània occidental. El monestir de Cabrera (Balears, segles V-VIII)* d'en Mateu Riera Rullan, professor d'aquesta facultat. El volum, que inicia la col·lecció *Studia Archaeologiae Christianae*, tracta un tema innovador com és el monacat insular a la Mediterrània, en especial al monestir d'època vàndala i bizantina de Cabrera, presentant-lo en el seu context històric i arqueològic.

Partint de les excavacions i les prospeccions arqueològiques realitzades durant més de quinze anys a l'arxipèlag balear de Cabrera i d'un estudi metodològicament impecable, l'autor ens fa endinsar-nos en el món del monaquisme semianacorètic de l'antiguitat tardana que combina l'existència d'un cenobi per a la vida en comú i dos o tres eremitoris dispersos per l'arxipèlag, els quals permetien un aïllament més estricte per als que havien triat l'opció de la *fuga mundi*.

Però no tot era vida contemplativa per a aquests monjos. Les comunitats

MATEU RIERA RULLAN

El monacat insular de la Mediterrània occidental. El monestir de Cabrera (Balears, segles V-VIII)

Facultat Antoni Gaudí d'Història, Arqueologia i Arts Cristianes (ed.), 2017, 658 pàg.

dels illots van desenvolupar una explotació econòmica de l'illa. Els monjos de Cabrera van triar molt bé el lloc: una illa petita, enmig de les rutes de navegació comercials, amb un port natural ben protegit i de gran calat, una font d'aigua dolça i a prop de l'illa de Mallorca. Hi havia també terres aptes per a l'agricultura i la ramaderia que afavorien l'autoabastiment de la comunitat.

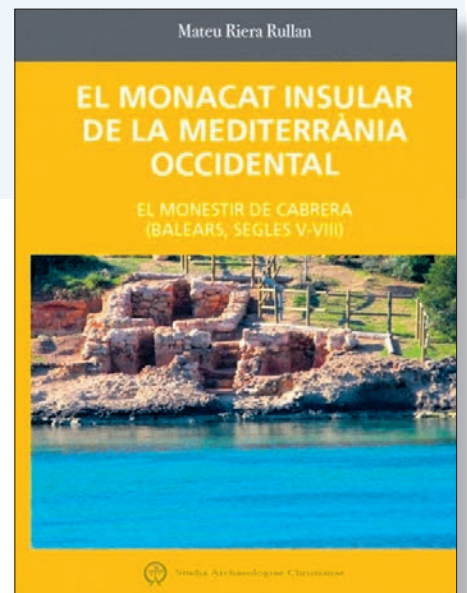
Tanmateix el que és més singular d'aquest jaciment és l'explotació amb finalitats comercials dels recursos marítims, com l'elaboració de tints, com la porpra extreta dels cargols marins *murex*, o les salaons de peix. D'aquesta activitat comercial en dona bona prova la troballa de nombrosos fragments de ceràmiques i àmfores d'arreu de la Mediterrània, datables entre els segles

V i VIII, i que han estat objecte d'una especial atenció per part de l'autor en el llibre. Així mateix, han estat trobats altres materials com ara marbre, metalls, vidre i monedes que també ens parlen de la vitalitat econòmica d'aquesta comunitat.

A més de l'estudi arqueològic, Mateu Riera s'ha capbussat també en les fonts escrites del monacat insular de la Mediterrània occidental (França, Itàlia i el nord d'Àfrica) i de l'atlàntic. Hi ha una dada destacable que ens fa copsar la importància del monestir de Cabrera. Es tracta de la carta XIII del papa Gregori el Gran datada el 603, on diu que hi envia un funcionari per posar ordre en la comunitat «de l'illa de *Capria*, a prop de Mallorca» que sembla que s'havia relaxat en l'acompliment de la disciplina monàstica.

Cristina Godoy Fernández

Facultat d'Història, Arqueologia i Arts Cristianes
Antoni Gaudí
cgodoy@facultatanto
nigaudi.cat

Crítica cinematogràfica

La cabana, quan el cinema espiritual es fa paròdia

LA CABAÑA (The Shack)

DIRECTOR: Stuart Hazeldine

INTÈRPRETS: Sam Worthington, Octavia Spencer, Graham Greene, Radha Mitchell, Alice Braga, Tim McGrow

MÚSICA: Aaron Zigman

GÈNERE: drama

132 minuts

Estats Units, 2017

Exemple del cinema religiós que desdiu l'inefable acostant-ho a l'embaforador. Nou producte del cinema de fe nord-americà que horroritza la crítica i enlluerna el públic. Fílmicament és difícil representar Déu a la pantalla, però més difícil encara és representar la Trinitat. Pocs ho han gosat fer, la majoria han sucumbit en l'intent. *The Shack*, també.

La història parteix del problema del mal personalitzat en el dolor d'un pare. Mack Phillips (Sam Worthington) s'enfonsa després de la desaparició violenta de la seva encisadora filla petita. Tres anys després, rep un missatge de Déu que el convida a passar un temps a la cabana on tot va començar. Allí es troba la Santíssima Trinitat. Octavia Spencer —recordeu

el seu paper a *Criadas y señoras*—interpretarà el Déu-Mare, l'israelià Avraham Aviv Alush—tingueu present *El balcón de las mujeres*—ens mostrarà Jesús en persona mentre que l'actriu i model Sumire Matsubara fa un tan bell com poc inspirat Esperit Sant. Allí entre passejos pel cel i la terra li ensenyaran a creure i perdonar.

La representació de la Trinitat en l'art cristià ha estat un repte no exempt de controvèrsies, entre la iconoclàstia i els iconòduls. La subtilitat del símbol ha estat aprovada o suspesa en el fil entre la mostració i l'ocultació. El cinema no s'ha atrevit, tret de en to de comèdia—veieu la interessant *Continuo com Déu* (2007) de Tom Shadyac—amb una representació directa de Déu. Però el director

anglès Stuart Hazeldine ho fa de la mà d'un èxit editorial rotund escrit per

William Paul Young i que va vendre sis milions d'exemplars.

El llenguatge escrit de la novel·la permet la distància amb la representació, la imaginació sosté el misteri. Però la plasmació fílmica de les persones divines en actors de carn i ossos desvela tant que acaba per fregar el ridícul. Que una matrona negra i amable representi Déu-Mare i que un vell indi—l'actor Graham Greene—representi el rostre patern de Déu no deixa de tenir algun interès. La representació del Fill amb tan poques referències a Jesucrist resulta una especulació. Mentre que el personatge femení de l'Esperit, amb una cotitzada i hieràtica model, resulta un veritable desastre. Si a això hi afegim les simplificacions constants del guió, encara que els diàlegs siguin pomposos, l'absència de la seriositat del drama, la incapacitat del protagonista per oferir credibilitat i el recurs lacrimogen incontinent, la calamitat està servida.

Si algú vol veure una representació de la Trinitat que arribi al final de la pel·lícula *Silencio* de Martin Scorsese i s'oblidi de *The Shack*. A un públic generós i creient, la pel·lícula pot arribar fins i tot a fer-los bé. Però el públic mitjà europeu on l'acostament a la fe resulta problemàtic, val més que se n'abstingui, pel risc que els quedi apagat el caliu i enfosquida la cerca.

Peio Sánchez

Director del Departament de Cinema de l'arquebisbat de Barcelona

Des del carrer

Jordi Miralbell, autor de «Días de espera en guerra»

«Sant Josepmaria va passar per la guerra sense faltar a la caritat»

Rosa María Jané Chueca

A finals del 1937 sant Josepmaria Escrivà de Balaguer va passar clandestinament a Andorra i França, a través del Pirineu, i va tornar a Espanya per l'anomenada «zona nacional». Jordi Miralbell, després d'una intensa recerca a partir dels testimonis de les persones que van fugir amb el fundador de l'Opus Dei, recull a *Días de espera en guerra* (Editorial Palabra) els 40 dies que sant Josepmaria va passar a Barcelona entre octubre i novembre del 1937.

Quin sant Josepmaria hi descobrim?

És un moment de dubtes i de patiment. És el patiment de no saber què li està demanant Déu. És una faceta molt humana, d'algú molt real, que pateix de debò. D'altra banda, se'ns mostra com una persona amb guspira, divertida. Una faceta molt important que descobrim és que ell està per damunt de la guerra. Són moments de molta tensió i ell mai no entra en el tema polític, mai no se li veu un sentiment de rancúnia per ningú. Mai no manifesta les seves idees polítiques, si bé segur que les tenia, però mai no les hem conegut. Quan al seu voltant celebren les victòries dels nacionals, ell mai no hi participa. No està per la guerra, ell és un capellà que està per l'Església, amb la missió de l'Opus Dei. És un gran amant de la llibertat i de la convivència. És molt sacerdotal: amb els braços oberts a tothom, vetllant per les ànimes. Primerament, ell és sacerdot i si algú el necessita, ell hi va a confessar, a dir missa...

Vostè no pensava escriure un llibre...

Doncs no, però em vaig trobar amb uns relats interessantíssims dels que havien acompanyat sant Josepmaria, amb una riquesa tan gran de les coses que havien passat a Barcelona que em vaig adonar que s'havia de publicar. I van començar a sorgir preguntes: com es contacta amb la xarxa clandestina, per què van a Andorra, per què passen aquestes vuit persones i no d'altres...

Miquel Codolar

«És possible estimar tothom per damunt de les disparitats ideològiques»

Ha trobat històries boniques?

Molt boniques! Com la xarxa clandestina que ajudava a passar gent. Hi havia gent bona que ajudava a salvar capellans, però també hi havia la part dels contrabandistes que sabien com passar a l'alta banda, als quals calia pagar i amb els quals es vivia un risc molt alt. En aquesta època a Barcelona hi havia molta gent santa, una Església clandestina santa. Pensem en Pere Tarrés, en els fejecistes... no és un llibre per donar lliçons a ningú, només pretén recollir els relats d'una persona que és santa. També intento retre un homenatge al cardenal Vidal i Barraquer, a qui admirava profundament sant Josepmaria.

Com el van marcar aquests 40 dies a Barcelona?

Jo vaig conèixer personalment sant Josepmaria i recordo que l'any 1971 em va dir: «A Barcelona hi haurà molt de fruit perquè s'ha patit molt.» Jo crec

que ell va experimentar que la seva missió era superior a les seves forces i que necessitava pregària i penitència, i que allí on n'hi hagués, hi hauria fruit. Ell estimava molt Barcelona.

És un llibre només per a l'òrbita de l'Opus Dei?

És cert que és un llibre escrit des del meu gran afecte per sant Josepmaria, però és el primer llibre que tracta tan en detall aquests 40 dies a Barcelona. És una feina feta amb records de persones que van viure els fets, des de dintre, a partir de persones que estimaven sant Josepmaria, que el van acompanyar... però és un relat d'una Barcelona molt concreta, de la situació eclesiàstica i que transmet l'ambient asfixiant d'aquells dies, es pot veure com funcionaven les xarxes clandestines i com era la Barcelona d'octubre-novembre del 1937.

Quin pòsit li agradaria que deixés *Días de espera en guerra* en el lector?

Que les persones d'Església són molt humanes i normals. Sant Josepmaria és un home de pau. L'Església ha d'estar oberta a les persones, sense fer distincions, sense anar només «als seus». Es pot ser amic de tothom i estimar tothom, encara que es tinguin idees molt contràries. Es pot tenir disparitat completa d'idees i ser molt amics, també en el nostre moment actual.

És el paper que li toca a l'Església. Sant Josepmaria té clar que l'Església ha d'estar per damunt de la guerra i estimar tothom per damunt de les disparitats ideològiques, que tothom té un fons bo. Aquest és el missatge que m'agradaria que quedés. Sant Josepmaria va passar per la guerra sense faltar a la caritat. Ell deia que, amb la gràcia de Déu, estaria disposat a donar la vida per respectar la llibertat de la consciència d'una persona que no pensés com ell. És el que experimenta en aquests dies de guerra.

Rauxa

«...així com nosaltres...»

Eduard Brufau

El Pàrenostre, juntament amb l'Avemària, és la pregària que s'aprèn de petit a casa, de boca dels pares i dels avis. És una pregària familiar, personal, íntima i paradoxalment universal. Après de petit, el Pàrenostre s'incorpora d'una manera natural en el cristià, de manera que recitar-lo esdevé gairebé equiparable a menjar o respirar. Tanmateix, de tan integrada en la nostra persona la recitació d'aquesta pregària corre el risc de tornar-se mecànica; la podem pronunciar d'esma una vegada i una altra durant anys sense posar cap mena d'atenció a les paraules que diem.

Un dia, inesperadament, circumstàncies doloroses ens fan prendre consciència de la dificultat extraordinària per

pronunciar —i doncs, per assumir veritablement— algunes peticions concretes del Pàrenostre; el nostre cor ferit i endurit s'hi resisteix amb una fúria que no coneixíem i que ens espanta. En l'única pregària que Crist mateix ens va deixar hi ha continguda la pedra de toc del cristianisme: el perdó i l'amor incondicional per a aquells que de natural no podem estimar. A la fi, el xoc inevitable amb aquesta pedra d'ensopec ens pot fer esclatar en un plor amarg; encara que sigui més de ràbia que de penediment, qui sap si aquestes llàgrimes ens estovaran el cor i algun dia ens faran tastar l'encara desconeguda dolçor del Pàrenostre.